

Middellange termijn beleidsagenda

Gemeente Deventer

Investeren in de gastvrije leefstad, duurzame maakstad en creatieve vrijstad

Brondocument: Vastgesteld 8 juni 2011

Geactualiseerd en vastgesteld document: juni 2012

2e actualisatie: voorjaarsnota 2013

Versie 5 april 2013

Inhoudsopgave

Beleidsagenda in één oogopslag	04
Inleiding	06
A Ruimte om te leven	07
1. Ruimtelijke agenda	08
2. Wijk- en dorpsvernieuwingsagenda	12
B Meedoen in de samenleving	15
3. Jeugdagenda	16
4. Sociale agenda	19
C Duurzaam en dynamisch	25
5. Duurzaamheidsagenda	26
6. Economische en culturele innovatieagenda	30
D Veilig	33
7. Veiligheidsagenda	34
E Naar een nieuw evenwicht	37
8. Interactiviteit en partnerschap	38
9. Publieke dienstverlening	40
10. Kwestie van Kiezen	42

De illustraties in dit document zijn afkomstig uit het Wensbeeld Toekomstvisie Deventer 2030

Beleidsagenda in één oogopslag

Thema's	Agenda's	Ambities en strategische opgaven
Ruimte om te leven	Ruimtelijke agenda	Een evenwichtige ruimtelijke ontwikkeling van Deventer: de ruimtelijke kwaliteit als basis, prioriteit voor gebieden die er het meest toe doen, zorgen voor balans in de stad, ondersteunen van initiatieven en houdbare financiële inzet.
	Wijk- en dorpsvernieuwing agenda	Samen met bewoners en andere partners werken wij aan het toekomstbestendig maken en houden van woonwijken en dorpen. Met een gebiedsgerichte werkwijze stimuleren we de zelfredzaamheid van mensen en versterken we de leefbaarheid.
Meedoen in de samenleving	Jeugdagenda	De verantwoordelijkheid voor opgroeien van wieg tot werk zo dicht mogelijk neerleggen bij de opgroeiende. Bieden van een optimale uitgangspositie om het leven en het werken aan te kunnen, waar nodig interventies om bij te sturen en te repareren waar het is ontspoord.
	Sociale agenda	Burgers en instellingen die meedoen aan onze samenleving. Daarbij werken we aan een sociaal basisvoorzieningenpakket en zetten we in op slim aansluiten op de eigen kracht van burgers waarbij eigen verantwoordelijkheid voorop staat.
Duurzaam en dynamisch	Duurzaamheidsagenda	Resultaatgericht werken aan quick wins en energieneutraliteit op de lange termijn (2030). Het gaat om reduceren en hergebruik van afval, ecologie en stimuleren duurzame energied en energiebesparing.
	Economische en culturele innovatieagenda	Structurele versterking van onze economie en verhogen van de attractiviteit van het cultureel en vrijetijds-aanbod. Daarbij benutten we de ons profiel: Boeiende beleefstad, Duurzame maakstad en Open informatiestad.
Veilig	Veiligheidsagenda	Wij werken aan levendige straten, positieve sociale controle, onderlinge veiligheidsnetwerken, slimme inrichting van de openbare ruimte en een snelle en adequate respons van de sterke arm.
Naar een nieuw evenwicht	Interactiviteit en Partnerschap	Beleid en uitvoering oppakken in samenwerking met bewoners, bedrijven en instellingen op basis van de interactieladder en bevorderen van strategische partnerschappen in gemeente, regio, provincie, landelijk en Europa.
	Publieke dienstverlening	Als meest nabije overheid willen we de kwaliteit van de publieke dienstverlening optimaal laten aansluiten bij de vraag die burgers en ondernemers hebben: aanbieden van producten en diensten die nodig en toegankelijk zijn, met transparante procedures, korte doorlooptijden en heldere antwoorden.
	Kwestie van Kiezen	Verdiene en bezuinigen in samenspraak met de samenleving groeit uit tot een permanent proces van herijken van prioriteiten en herschikken van middelen. Kaderstelling voor het maken van keuzes verloopt via de beleidsagenda waarin doelen geagendeerd zijn en richting kan worden gegeven aan de programmering van de begroting. Meer fundamenteel kijken we naar het businessmodel van de gemeente.

Inleiding

In 2011 heeft Deventer met de middellange termijn beleidsagenda (hierna aangeduid als de beleidsagenda) een instrument ontwikkeld waarmee op integrale en interactieve wijze gewerkt wordt aan gemeentelijke ambities en doelen. De actuele beleidscontext is in de afgelopen jaren veranderd. Beleidsvoornemens van meerdere kabinetten en voortdurende bezuinigingsopgaven vragen om bijstelling en aanscherping. Binnen deze context ligt onze uitdaging om de ambities te realiseren. Een uitdaging die prikkelt om op zoek te gaan naar creatieve oplossingen.

In de voorliggende beleidsagenda houden we grotendeels vast aan de eerder geformuleerde ambities. Vooral de wijze waarop wij deze ambities willen realiseren, verandert. Dit leidt tot accentverschuivingen binnen de diverse deelagenda's. Zo hebben vooral in de ruimtelijke, wijk- en dorpsvernieuwing en sociale agenda nader prioritering en accentverschuivingen plaatsgevonden. In de economische, culturele en innovatieagenda zijn de ontwikkelingsrichtingen vanuit DEVisie 2020 geïntegreerd.

De beleidsagenda helpt ons bij het maken van keuzen bij Kwestie van Kiezen 2013. De stad die wij willen zijn, vormt in dit proces een belangrijke stip aan de horizon. Het pad hier naartoe komt in een ander licht te staan door het nemen van ingrijpende bezuinigingsmaatregelen. Wij zijn ervan overtuigd dat we toch op koers kunnen blijven en grotendeels kunnen vasthouden aan onze ambities. We zullen op zoek moeten gaan naar andere wegen om deze ambities te kunnen realiseren. De informatie van de beleidsagenda en het hierbij behorende trendpaper zijn te gebruiken om de bezuinigingsmogelijkheden te verrijken en om keuzes te maken. De uitkomsten van dit proces kunnen leiden tot verdere aanpassingen in de beleidsagenda bij de voorjaarsnota 2013.

Er is een aantal ontwikkelingen die de beleidsagenda in de volle breedte raken. Eén hiervan is het demografisch perspectief van Deventer. Bevolkingsprognoses laten op termijn een afvlakking van groei zien en stabilisatie van de bevolkingsomvang. De demografische ontwikkelingen van Deventer heeft brede effecten op onder andere wonen, werken, voorzieningen, vervoer, zorg, gemeentefinanciën. Een tweede ontwikkeling die samenhangt met de demografische ontwikkelingen is dat het kabinet Rutte II werkt aan een bestuurlijke opschaling en het kabinet zich bij de decentralisaties richt op de 100.000+ gemeenten. De positie die Deventer hierin wil nemen en de keuze voor samenwerkingspartners zijn vraagstukken die steeds prominenter worden.

Naast een steeds verdere samenwerking met andere gemeenten is er ook sprake van een veranderende rol van gemeenten in de samenleving. Zelfredzaamheid van burgers en organiserend vermogen van (maatschappelijke) organisaties nemen, mede onder financiële druk, in belang toe. Deventer creëert in dit spectrum ruimte voor anderen om hun verantwoordelijkheid (terug) te nemen. Het is een zoektocht die we samen met onze burgers en samenwerkingspartners aangaan. Een zoektocht waar aandacht is voor neveneffecten en de wijze waarop deze zich ontwikkelen. Duidelijk is al wel dat er sprake zal zijn van andere rollen en andere verhoudingen dan de samenleving tot nu toe gewend is geweest. Dit geldt zowel voor de invulling van de rol van de kracht van de stad, de rol van het bestuur als de rol van de ambtenaar. In deze ontwikkeling is het van groot belang de grenzen te bewaken zodat recht gedaan kan worden aan de beschikbare draagkracht en investeringsvermogens van burgers en partners.

Hiermee krijgt interactiviteit en partnerschap een andere invulling en raakt als facetagenda de andere agenda's tot in hun ambities. Binnen de netwerkorganisatie die we als gemeente willen zijn, hebben we onze partners nodig om deze geformuleerde ambities te bereiken. Zelfbeheer is hierbij de hoogste trede van interactiviteit. Om onze ambities te kunnen blijven realiseren zullen we scherpere moeten krijgen in de rollen en verantwoordelijkheden die we op de andere niveaus van interactiviteit hebben. Hierbij is het dus niet meer vanzelfsprekend dat de overheid alle maatschappelijke opgaven definieert, oppakt en financiert. In toenemende mate zal blijken dat de financiering van maatschappelijke opgaven buiten de gemeentebegroting om zullen gaan lopen. In dit spectrum van veranderingen is het prettig om een instrument als de middellange termijn beleidsagenda te hebben, zodat bewaakt kan worden of we op koers liggen in de realisatie van onze Deventer ambities.

De beleidsagenda is opgebouwd rondom vijf domeinen: ruimte om te leven, meedoen in de samenleving, duurzaam & dynamisch, veiligheid en op zoek naar een nieuw evenwicht. Per domein zijn de belangrijkste ontwikkelingen geschetst aan de hand van analyses regeerakkoord, trendpaper KV en eigen bevindingen. Aansluitend zijn per deelagenda de ambities verwoord en in thema's verbijzonderd. Elke agenda is voorzien van een programmering waarmee de strategische opgaven geprioriteerd worden.

A Ruimte om te leven

Een stad met historie, gelegen aan de mooiste rivier van Nederland, een gaaf groen ommeland: deze drie kernkwaliteiten van Deventer uit de Toekomstvisie 2030 zijn voor ons de basis om verder te werken aan de ruimtelijke kwaliteiten van de stad en haar buitengebied.

De context van dit thema is sterk veranderd. Op demografisch gebied bestaan grotere onzekerheden over de ontwikkeling van Deventer, onder meer wat betreft het inwoneraantal. Vooral de ontwikkeling van de migratie heeft een grote invloed op het toekomstig inwoneraantal van de stad. Dit inwoneraantal heeft niet alleen effect op de woningbouwopgave, maar ook op voorzieningen (scholen, winkels, parkeren), het mobiliteitsgedrag en de financiering van bijvoorbeeld de riolering en overige fondsen.

We zien dat de vraag naar ruimte wijzigt. Door vergrijzing, het scheiden van wonen en zorg, het Nieuwe Werken en het energievraagstuk, verandert de ruimtevrage kwantitatief en kwalitatief. Het heeft ook effect op de spreiding van voorzieningen. Concentratie van voorzieningen in de buurt gaat hand in hand met vermaatschappelijking en zelfbeheer door bewoners. Het is een trend die niet meer te stoppen is.

Ook de rol van de gemeente verandert. Het gemeentelijk handelen is meer gericht op faciliteren van particuliere initiatieven dan op het zelf initiatief nemen voor het realiseren van ruimtelijke plannen. Sterke lokale gemeenschappen stimuleren die beweging en bevorderen dat mensen kunnen bouwen aan hun eigen leefomgeving.

Tenslotte bestaat een andere financiële context: de financiering van ruimtelijke ontwikkelingen staat onder druk. Binnenstedelijke ontwikkelingen zijn meer kostbaar, tegelijk dalen investeringsmogelijkheden van initiatiefnemers en zullen we op zoek moeten gaan naar andere partners voor de wijkvernieuwing. Ook voor de gemeente dalen de investeringsmogelijkheden en nemen opbrengsten af.

Deze veranderde context werkt door in de Ruimtelijke agenda en de Wijk- en dorpsvernieuwingsagenda.

Onze ambitie is een evenwichtige ruimtelijke ontwikkeling van Deventer. Evenwicht is hierbij nodig gelet op de veranderende context. Ontwikkeling duidt op het benutten van kansen voor groei en (kwalitatieve) ontwikkeling.

De ruimtelijke kwaliteiten als basis

Deventer heeft enkele bijzondere kwaliteiten. Dit zijn de ligging aan de IJssel en de aantrekkelijke binnenstad. Ook de combinatie van stedelijkheid en landschappelijke kwaliteiten in de directe omgeving is bijzonder. De Toekomstvisie 2030 spreekt van de kroonjuwelen van Deventer. Onze ambitie is het borgen, verder versterken en benutten van de (ruimtelijke) kwaliteiten van de stad.

Prioriteit voor gebieden die er het meest toe doen

In het licht van de kwaliteiten en de onderscheidenlijkheid van Deventer in de regio en daarbuiten, leggen we de inzet dààr waar de meeste betekenis aanwezig is. Dit zijn de goed bereikbare, stedelijke gebieden waar een meer gemengd en onderscheidenlijk milieu kan ontstaan. Deze gebieden liggen langs de stadsassen (stedelijke hoofdwegen met aanliggende zones) en radialen naar de binnenstad. Ook het stationsgebied -in brede zin- heeft prioriteit: dit gebied vormt de schakel tussen de entree van de stad (A1) en de binnenstad.

Zorgen voor balans in de stad

Met een onzekere ruimtevrage is de balans in de stad essentieel. Met een stabilisatie van het inwoneraantal op termijn, maar ook bijvoorbeeld door het Nieuwe Werken, zijn grote uitbreidingen van Deventer niet meer aan de orde. Het toestaan van bouwontwikkelingen moet weloverwogen gebeuren: het toestaan van een ontwikkeling op de ene plek mag niet ten kosten gaan van het ruimtelijke perspectief van een andere plek. Het ontwikkelingsperspectief van gebieden en de samenhang ertussen gaan we in beeld brengen (kantoren, bedrijven, detailhandel). Ook gaan we het instrument van de demografische scenario's toepassen op ontwikkelingsvisies van Deventer om te beoordelen of deze toekomstbestendig zijn.

Ondersteunen van initiatieven

Het accent zal minder liggen op gemeentelijk initiatief voor het realiseren van ruimtelijke plannen. Het gemeentelijk handelen zal meer gericht zijn op het bieden van ruimte en flexibiliteit aan initiatieven. Dit geldt voor nieuwe ontwikkelingen maar ook voor het tijdelijk gebruik van gebieden. Dit uit zich onder meer in uitnodigende visies en flexibele ontwikkelingskaders, zoals voor het Havenkwartier.

Houdbare financiële inzet

Gelet op de terugloop van gemeentelijke inkomsten en beperkte investeringsruimte voor ruimtelijke ontwikkelingen, is een gerichte inzet van financiële middelen noodzakelijk. Dit geldt zowel voor ontwikkeling als beheer. De beheeropgave wordt hierbij relatief belangrijker. De ervaringen in het traject van wijkvernieuwing en de keuze voor prioritaire gebieden zullen hierbij meer richtinggevend worden. Het op bestendige manier organiseren en financieren van het beheer van de leefomgeving zal nader uitgewerkt worden (toekomstig verdienmodel).

De beleidsinzet van de gemeente verandert hiermee. Deze inzet is meer gericht op het op hoofdlijnen en uitnodigend formuleren van een streefbeeld. Ook bestaat met het vaststellen van

enkele belangrijke beleidsdocumenten (structuurvisies, bereikbaarheidsconclaf) een redelijk dekkend beeld van het ontwikkelingsperspectief van Deventer.

De ruimtelijke agenda richt zich vooral op het (boven)stedelijk niveau. Ambities krijgen deels hun doorvertaling in de opgaven op wijkniveau. Een gebiedsgerichte aanpak kan daarbij aan de orde zijn, bijvoorbeeld bij de balans in de stad, bereikbaarheidsopgaven en een houdbare financiële inzet.

Waar mogelijk zoeken we aansluiting bij het concept van de woonservicezones.

Programmering Wonen

➤ *Herprogrammering woningbouwplannen*

Wij proberen in samenwerking met de diverse grondeigenaren de diverse locaties af te stemmen en te faseren. Hiertoe is het Platform Wonen Deventer opgericht. Gezamenlijk werken we aan een meer vraaggerichte aanpak en een betere afstemming van woningbouwplannen.

Wat betreft de aanvang van gemeentelijke locaties is ontwikkeling van Deventer Noordoost binnen 10 jaar niet opportuun gelet op de aanwezige capaciteit op huidig bekende binnenstedelijke locaties. Voor Steenbrugge zal een nadere afweging plaatsvinden over moment van start/geplande oplevering. Dit geldt ook voor overige gemeentelijke locaties (Havenkwartier, Sluiskwartier, Zandweerd). Afstemming vindt plaats tussen gemeentelijke investeringen (MJOP, voorzieningen) en de fasering van woningbouwlocaties.

➤ *Stimuleren woningmarkt*

De woningmarkt stagneert al geruime tijd. Oorzaken zijn voor een deel financieel van aard: het moeilijk verkrijgen van hypotheek, de verkoopbaarheid van bestaande woningen en wat betreft de huursector: de beperkte mogelijkheden van corporaties om te investeren.

Behalve het zo goed mogelijk afstemmen van vraag en aanbod (zie herprogrammering) kan een gemeente een bijdrage leveren in het stimuleren van de woningmarkt met de inzet van financiële instrumenten. Bekend is het verlenen van een starterslening. Er zijn echter meer mogelijkheden. Wij verkennen actief deze mogelijkheden en passen deze toe indien perspectiefvol.

➤ *Evaluatie woonvisie / opstellen Woonagenda*

Vanuit de situatie op de woningmarkt en maatregelen van de rijksoverheid ontstaan fundamentele veranderingen op woongebied (systeemveranderingen in zowel koop- als huursector). Ook demografische ontwikkelingen zijn hierbij van belang.

Het in beeld krijgen van mogelijke consequenties en het daar passend op kunnen reageren is essentieel. Vandaar dat de huidige woonvisie wordt geëvalueerd en een nieuwe woonagenda wordt ontwikkeld. Van belang hierbij is: hoe de vraag zich kan ontwikkelen in verschillende segmenten (denk ook aan particuliere huur), welke dynamiek in het huidige woonbestand aan de orde kan zijn (huursector, omvang sociale huur) en welke handelingsperspectieven voor gemeente en andere partners kan bestaan.

Programmering Werken

➤ *Ruimte voor vernieuwing werkfuncties*

De functie werken is aan verandering onderhevig. Door ontwikkelingen bij bedrijven, maar ook het Nieuwe Werken verandert de vraag naar bedrijfsruimte. De gemeente wil ruimte bieden voor vernieuwing van de werkfunctie. Vanuit dat perspectief is het traject voor de Stadsassenszone gestart. Ook de ontwikkeling van het Havenkwartier past in deze strategie. Deze strategie zal

verder uitgewerkt worden naar werkgebieden: bijzondere aandacht verdienen enkele bedrijventerreinen en kantoorlocaties (Kantorenvisie).

Een goede samenwerking en rolverdeling tussen overheid en bedrijfsleven is bij de aanpak cruciaal. Het Bedrijventerrein A1 wordt volgens planning ontwikkeld: in 2014 zullen de eerste bouwkavels beschikbaar en bereikbaar zijn (oostelijke entree).

➤ *Samenhang werklocaties*

Gelet op de dynamiek op werklocaties en initiatieven, is het in beeld hebben van de samenhang tussen werklocaties van belang. Een ontwikkeling op de ene plek kan consequenties hebben voor het perspectief van een andere plek. De gemeente brengt deze relaties en handelingsperspectieven in beeld. Dit is vooral aan de orde bij de functies werken en detailhandel.

Programmering Bereikbaarheid

De ambitie voor een sterkere profilering van Deventer en een onderscheidend vestigingsklimaat, hebben effect op de bereikbaarheid. Het gaat hierbij om het verbeteren van de regionale bereikbaarheid, maar ook het verbeteren van de kwaliteit van de stad. De afname van investeringsmogelijkheden van de overheid, noopt tot accenten.

➤ *Realiseren robuuste basis voor het vervoersysteem*

Het realiseren van een robuuste basis vindt uitwerking in enkele ingrepen:

- Realisatie capaciteitsverruiming A1;
- Uitvoering projecten bereikbaarheidsconclaaf;
- Versterken OV knoop Station Deventer door verbetering van de bereikbaarheid voor met name fiets en bus. Ook toevoeging van ruimtelijk programma, waaronder in het kenniscluster, zorgt voor een verdere versterking van de knooppuntfunctie;
- Realiseren van stedelijke en regionaal fietsnetwerk volgens fietsbeleidsplan “Deventer fietst!”, Fietsagenda Zuid en Fietsvisie Stedendriehoek;
- Ketenmobiliteit: een goede aansluiting en uitwisseling tussen verschillende vervoerwijzen. Dit uit zich bijvoorbeeld in de voorzieningen nabij de stations Deventer en Deventer Colmschate en de wens om meer stations te realiseren in Deventer-noord/zuid en Bathmen;
- Robuuste parkeeroplossing.

➤ *Verkleuring vervoerssysteem*

Realisering van de ambities voor de stadsaszone en binnenstad in combinatie met meer selectieve besteding van budgetten hebben tot gevolg dat niet overal voor alle vervoerswijzen een optimaal vervoerssysteem voorhanden kan zijn. De inrichting van bepaalde radialen en tangenten zullen we soms meer toespitsen op bepaalde vervoerswijzen. Dit kan bijvoorbeeld zijn: een OV-as of een fiets-as. Gecombineerd met inrichting en routeinformatie kunnen we binnen de bestaande wegenstructuur een verandering in vervoervraag opvangen.

➤ *Stimuleren fiets/openbaar vervoer*

Het stimuleren van de fiets en het openbaar vervoer is doelstelling van beleid. Deze past bij het verbeteren van de leefbaarheid, gezondheid en bereikbaarheid, maar is ook van belang bij een onderscheidend woon-, werk- en leefklimaat. Dit betekent overigens niet dat de auto als vervoermiddel wordt ontmoedigd. Een goede autobereikbaarheid van de economische centra, blijft van belang. De komende jaren zal verder aan deze opgave worden gewerkt. Dit kan zijn in

de aanleg van directe fietsverbindingen, informatie, mobiliteitsmanagement , voorzieningen, maar ook in prijsbeleid. De toenemende druk op de (provinciale) openbaar vervoerexploitatie vraagt om extra aandacht voor behoud van de sociaal maatschappelijke functie die het openbaar vervoer vervult.

➤ *Verbeteren leefbaarheid*

Op gebied van goederenvervoer gaan we diverse initiatieven ondersteunen. Dit is bijvoorbeeld stedelijke distributie met kleinschalig elektrisch vervoer en het onderzoeken van mogelijkheden voor meer vervoer over water. Ook in de komende periode is het mogelijk dat maatregelen getroffen moeten worden om nadelige effecten van vervoer (geluid, trillingen, luchtkwaliteit) te beperken. Het gaat dan om het geleiden van auto en vrachtverkeer en bijvoorbeeld ook om het beperken van effecten van goederenvervoer over spoor. De gemeente werkt in dit kader met andere overheden in het Landsdeel Oost samen om tot een goede afweging te komen voor het spoorgoederenvervoer op langere termijn.

➤ *Anders organiseren collectief vervoer*

De hierboven genoemde ontwikkelingen (financiële mogelijkheden, rol van de overheid, initiatieven uit de samenleving) zullen meer en meer leiden tot andere organisatievormen van vervoer. Deze ontwikkeling is onder meer te verwachten bij sociaal maatschappelijk groepsvervoer. Hierbij kan het bij elkaar brengen van vormen van vervoer en financieringsregelingen oplossing bieden. Ook als het gaat om vervoer, gerelateerd aan bedrijven (economische functies), worden nieuwe initiatieven (al dan niet actief) ondersteund.

Programmering Kwaliteit stad en land

➤ *Kwaliteiten worden (h)erkend*

Wijn zijn zuinig op onze kroonjuwelen. Dat moet ook, want die kwaliteiten maken Deventer onderscheidend. En die onderscheidendheid is van groot belang om een goede vestigingsplek te bieden voor bedrijven en bewoners. Hier bestaat een uitdaging om die kwaliteiten nadrukkelijker te benutten in de positionering en marketing van Deventer (zie ook Economische en culturele innovatieagenda).

➤ *Uitvoeren projecten Binnenstad*

De strategie voor de Binnenstad is onder meer gegeven in het Ambitiedocument. Centraal hierin staat onder meer: het benutten van de kracht van de binnenstad, de kwaliteitsimpuls Stad aan de IJssel, diversificatie van het binnenstadsbezoek en het versterken van de cultuurfunctie. Deze meerjarige strategie wordt gefaseerd uitgevoerd.

➤ *Natuur en landschap*

Het behoud van de kwaliteiten van natuur en landschap in het buitengebied zijn voor de aantrekkelijkheid van Deventer van belang. Vroeger was vooral de agrarische functie dominant in het buitengebied. Tegenwoordig bestaat een meer divers beeld met bijvoorbeeld een sterkere recreatieve functie, bijvoorbeeld als uitlooplegebied vanuit de stad. Maar ook de woonfunctie is aanwezig. In toenemende mate ontstaan combinaties met het beheer en onderhoud van natuur en landschap. Zo krijgen kunnen agrariërs bijvoorbeeld een vergoeding krijgen voor groen/blauwe diensten. Ook voor andere functies zijn combinaties te maken. De gemeente staat open voor initiatieven om hiermee een toekomstbestendig beheer van natuur en landschap te bewerkstelligen.

2 Wijk- en dorpsvernieuwingsagenda

Samen met bewoners en andere partners werken wij aan toekomstbestendig maken en houden van de woonwijken en de dorpen. Sociale en fysieke maatregelen gaan daarbij hand in hand. Zelfredzaamheid, leefbaarheid, duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit zijn daarbij de kernwoorden.

Centrale ambitie in deze agenda is inspelen op de ontwikkeling dat mensen meer zeggenschap willen hebben over zaken die hun levens en leefomgeving direct raken en die kracht ten gunste aanwenden voor toekomstbestendige maken en houden van de woonwijken en dorpen. Uiteindelijk gaat het om tevreden bewoners in aantrekkelijke buurten.

Via een gebiedsgerichte benadering willen wij dat proces aanjagen en een impuls geven aan de andere deelagenda's die gebaat zijn bij meer gebiedsgericht maatwerk. De wijkmonitor geeft ons aan wanneer welke wijk op welke punten een impuls behoeft. Dat maakt een meerjarige programmatische aanpak van wijkvernieuwing mogelijk. We voorkomen daarmee grootschalige ingrepen in de toekomst.

Mensen maken de buurt

Wij willen graag gebruik maken van wat leeft in de Deventer samenleving en burgers, maatschappelijke instellingen en bedrijven meer ruimte geven voor eigen initiatieven en mee laten doen bij het politieke proces. De interactieladder geeft daarvoor goede handvaten. Daarbij willen we instrumenten ontwikkelen die de verschuiving van het eigenaarschap van taken in het publieke domein naar het private domein aanjagen en mogelijk maken. We stimuleren mensen tot zelfredzaamheid, individueel en collectief en vragen ook wat mensen voor elkaar kunnen betekenen. Zelfregie kan alleen gedijen in een gemeente met een sterke sociale structuur. Waar inwoners zich verbonden voelen met hún straat, wijk, stad of dorp en ook met hún gemeente. Wij bouwen op en aan een Deventer dat sterk is betrokken bij het wel en wee van hun gemeenschap. De huidige wijkaanpak willen we daarom doorontwikkelen tot een vorm van integraal gebiedsgericht werken waarbij de wijkmanager nieuwe stijl de verbindende schakel is tussen burgers, gemeentelijke organisatie en bestuur. Hij is gericht op het versterken van het zelforganiserend vermogen van (groepen) mensen, waarborgt de samenhang in de wijkvernieuwing en stimuleert gemeenschapsontwikkeling zodat mensen meer zelf gaan doen in de leefomgeving. Samen wijk of dorp zijn.

De huidige indeling van de wijken is grofmazig en biedt te weinig identiteit voor bewoners om stevige betrokkenheid te voelen. Voor de gebiedsgerichte werkwijze wordt daarom gebruik gemaakt van de meer kleinschalige gebiedsindeling van de woonservicezones. Dit leidt tot een herkenbare structuur voor mensen waarlangs het gebiedsgericht werken georganiseerd kan worden. Vanuit gebiedsgericht werken willen we verbinding zoeken met de volgende specifieke ambities:

Stimuleren zelfredzaamheid

We zoeken naar nieuwe impulsen om de Deventenaar niet alleen beter te betrekken bij wat we doen, maar ook volwaardig mee te laten doen. Deze ambitie is nader geduid en geprogrammeerd in de sociale agenda. Wij benutten het gebiedsgericht werken om beter bij de leefwereld van mensen te komen en samenhang te waarborgen in de voorzieningen zoals school, werk, zorg, opvoeding, sociaal netwerk en vrije tijd die een stevig fundament leggen onder het dagelijks leven van mensen en de vaardigheden versterken om zelf regie te kunnen voeren.

In het kader van selectiviteit wordt goed gekeken waar concentratie van problematiek zich aandient cq. gaat aandienen (bijv. plekken vroegtijdige schooluitval) en de inzet van instrumenten wordt daarop afgestemd, meer maatwerk. Zo nodig gaan we op dergelijke plekken meer aan preventie doen. Zo zal de inzet per gebied kunnen verschillen. Om dergelijke afwegingen te kunnen maken is het van belang dat wij over de juiste data beschikken die door GIS analyses geaggregeerd kunnen worden tot zorgvuldige onderbouwing op buurtniveau.

Versterken leefbaarheid

Met de herstructurering van Rivierenwijk en Keizerslanden en de meer kleinschalige aanpak van Voorstad-Oost worden hardnekkige leefbaarheidsproblemen in Deventer aangepakt. Maar daarmee zijn we er nog niet. De vernieuwingsopgave in andere wijken ligt vooral op het vlak van het vergroten van de toekomstwaarde en de omslag naar een meer organisch proces van buurtvernieuwing. Er zal antwoord moeten komen op de vraag hoe aan de toekomstige vernieuwingsopgave gewerkt kan worden gezien de afnemende investeringsvolumes bij zowel de gemeente als bij onze huidige partners in de herstructurering. Een van de mogelijkheden is door kleinschalige ontwikkelingen en reguliere beheermaatregelen, ook op sociaal vlak, organisatorisch en financieel in één proces onder te brengen, dat wil zeggen “ontwikkeld beheer”.

Wij streven naar gemengde woonwijken die door hun opbouw en samenstelling voldoende flexibel zijn om aan te passen aan veranderende behoeften en levenspatronen. De houdbaarheid van dit uitgangspunt staat onder druk gezien de ontwikkelingen op de woningmarkt. Wij zullen dit betrekken bij de evaluatie van de woonvisie. Daarnaast vragen wij aandacht voor de woningcourantheid door belanghebbenden uit te dagen de bestaande woningen te verduurzamen en in te spelen op de ontwikkeling ‘scheiden van wonen en zorg’. Wij zien de aanpassing van woningen niet primair als onze taak, maar faciliteren de beweging vanuit het gebiedsgericht werken. Het functioneren en het gebruik (gedrag) van de openbare ruimte is een belangrijke indicator voor extra impulsen voor de buurtvernieuwing.

Het concept van de woonservicezone nemen wij als uitgangspunt voor het spreidingspatroon van basisvoorzieningen die mensen ondersteunen bij het organiseren van hun dagelijkse leven. De omvang van het publiek gefinancierde aanbod zal in toenemende mate getoetst worden aan de vraag in hoeverre de voorziening het zelforganiserend vermogen van onze inwoners versterkt?”. Per woonservicezone kan het voorzieningenaanbod variëren.

Programmering

De wijkmonitor geeft ons aan wanneer welke wijk op welke punten een impuls heeft. Deze informatie willen wij verrijken met kennis uit de samenleving. Dat maakt een meerjarige programmatische aanpak van wijkvernieuwing mogelijk. Daartoe worden onderstaande opgaven geprogrammeerd.

Programmering ‘Mensen maken de buurt’

- Gebiedsgericht werken: Op basis van de lopende pilot handen en voeten geven aan een werkwijze die de samenhang in de wijkvernieuwing waarborgt en de betrokkenheid en invloed van bewoners versterkt. Deze werkwijze geeft invulling aan de doorontwikkeling van de wijkaanpak.
- Profiel wijkmanager nieuwe stijl ontwikkelen

- Gebiedsprogrammering; integraliteit en samenhang voor onszelf en de burger
- Bundelen en ontschotten van alle wijkgerichte stimuleringsbudgetten en methodiek ontwikkelen waarbij bewoners door zelfsturing de inzet van deze middelen in de wijk prioriteren en de implementatie van de transities in de sociale agenda ondersteunt.
- Duiding van het begrip maatschappelijk aanbesteden en ervaring op gaan doen in het kader van gebiedsgericht werken.

Programmering stimuleren zelfredzaamheid

- Zie sociale agenda
- Statistiek op buurtniveau en gebiedsanalyses met behulp van GIS mogelijk maken

Programmering Versterken leefbaarheid

- Afronden herstructurering Rivierenwijk en Keizerslanden.
- Voortzetten uitvoeringsprogramma Voorstad-Oost
- Mede op basis van de evaluatie van de woonvisie en de wijkmonitor bepalen of de aangeduide prioriteitswijken een (tijdelijke) intensievere gebiedsgerichte aanpak behoeven.
- Opstellen dorpsvisies voor Lettele, Loo, Diepenveen, Schalkhaar, Bathmen en Okkenbroek, in aansluiting op de door de bewoners opgestelde dorppontwikkelingsplannen (DOP's).
- Verkennen van een Toekomstagenda voor het platteland van Salland.
- Wij willen ervaring op doen met zelfbeheer door bewoners van voorzieningen in de openbare ruimte. Hierbij geldt dat er geen sprake mag zijn van (een groot risico op) kapitaalvernietiging.
- Concentreren en vermaatschappelijken van voorzieningen in de buurt op basis van concept woonservicezones.
- Verbreding van de herstructurering naar een organisch proces van wijk- en buurtvernieuwing en verbinden met de werkwijze van gebiedsgericht werken. Daartoe voor alle buurten een (permanente) gebiedsgerichte programmering en monitoring om daarmee de kans op toekomstige 'probleemwijken' te verkleinen. Het ligt voor de hand om eerst de resultaten van de pilot gebiedsgericht werken (medio 2013) af te wachten alvorens de gewenste doelstelling van de verbreding uit te rollen.

B Meedoen in de samenleving

Deventer heeft van oudsher een sociaal klimaat. Dit uit zich doordat veel mensen een actieve bijdrage leveren aan allerhande sociale verbanden en bindingen in de stad. Een sociale dynamiek waar Deventer trots op kan zijn. Wij koesteren het feit dat we veel kunnen overlaten aan de kracht van de stad en het platteland. Een kracht die ook drijft op noaberschap en vrijwilligers. Eén van de kernkwaliteiten van Deventer volgens de Toekomstvisie 2030 is “Mensen in verbinding”. Desondanks zijn er ook groepen die aan de zijlijn staan. De gemeente vindt dat iedereen meetelt en wil dat iedereen meedoet.

Het hele stelsel van de verzorgingstaat, gebaseerd op het overnemen van verantwoordelijkheden door staat en maatschappelijke instellingen, moet ingrijpend worden herzien. Er is sprake van een paradigmaverschuiving. De verschuiving betreft een combinatie van minder financiële middelen en een grotere verantwoordelijkheid van burgers, hun familie, buurtgenoten en sociale netwerken. De samenleving zal nieuwe manieren van verantwoordelijkheid moeten vinden, politiek en overheid zullen de sturende en regulerende rol moeten loslaten.

Deventer staat binnen het sociale domein de komende jaren voor een grote maatschappelijke opgave vanwege de forse en ingrijpende stelselwijzigingen die het kabinet gaat doorvoeren. Voor burgers wordt een zwaar accent gelegd op eigen kracht en zelfredzaamheid. De omslag die eerder is ingezet met De Kanteling, wordt verder doorgevoerd. ‘Meedoen naar vermogen’ is het uitgangspunt. Begeleiding en ondersteuning vanuit de Wmo is er nog voor mensen die het echt nodig hebben. Het kabinet wil de zorg dichterbij de burger organiseren. Gemeenten zouden namelijk beter de omslag kunnen maken naar meer maatwerk, zorg dichterbij de buurt en meer samenwerking tussen zorg en welzijn. Op die manier kan de zorg beter aansluiten bij de werkelijke behoeften van burgers en kan er efficiënter en slimmer gewerkt worden.

De maatschappelijke opgave vraagt de komende jaren veel van het hele sociale netwerk van burgers, maatschappelijke organisaties en de lokale overheid. Dat vraagt veel energie en investeringen van mensen. Het is daarbij belangrijk dat de stelselwijzigingen goed en zorgvuldig worden geïmplementeerd. Dit is een veranderingsproces van lange adem, waarbij de kosten voor de baat uitgaan. Door nu te investeren in een gebiedsgerichte werkwijze verwachten we op termijn te kunnen besparen op individuele diensten en publieke voorzieningen.

De sociale structuurvisie is aan vernieuwing toe, ook omdat de gemeentelijke verantwoordelijkheden in dit domein door decentralisaties vanuit het Rijk en de provincie gaan toenemen. Effectiviteit maar ook efficiency in de uitvoering zijn door het samenvoegen van uitvoeringsregelingen en uitvoeringsorganisaties onder regie van de gemeente een kans maar ook een noodzaak gezien de sterk teruglopende middelen van rijkszijde.

Het thema Meedoen in de samenleving wordt operationeel gemaakt in 2 agenda’s:

- Jeugdagenda
- Sociale agenda

Er bestaat een sterke relatie tussen hetgeen beschreven staan in beide agenda’s en daarnaast is sprake van een verbinding met de Wijk- en Dorpsvernieuwingsagenda.

3 Jeugdagenda

De ambities hebben wij vastgelegd in de beleidsvisie “van wieg naar werk”. Deze visie wordt periodiek in overleg met het veld bijgesteld. Kern van deze visie is de verantwoordelijkheid voor het opgroeien zo dicht mogelijk bij de opgroeiende neer te leggen. Bij het kind, het gezin en de directe omgeving. Daar waar hulp nodig is wordt die allereerst in de directe omgeving gezocht. Waar dat niet mogelijk is, zijn algemene voorzieningen in de nabijheid aanwezig. Daar waar dat ook nog geen soelaas biedt zijn specialistische voorzieningen inroepbaar als uiterste middel.

Met deze werkwijze wordt eveneens adequaat geanticipeerd op de transitie jeugdzorg per 2015. Naast de reeds gememoreerde systeemwijziging gaat deze transitie ook gepaard met een fikse korting op de beschikbare budgetten. Daardoor zal de implementatie van de jeugdzorg op lokaal niveau geen gemakkelijke, maar volgens onze inschatting wel een haalbare uitdaging zijn.

Belangrijk is het uitgangspunt van één kind/gezin, één plan. Daartoe is een sterk ontwikkelde keten een vereiste. Om vroegtijdig in te kunnen grijpen waar het nodig is. Ook zal de preventie, te organiseren vanuit het Centrum voor Jeugd en gezin (CJG) daarbij onontbeerlijk zijn.

Transitie Jeugdzorg / Systeemwijziging

De transitie jeugdzorg moet gezien worden als een systeemwijziging. Niet de overheid staat centraal, maar de zorgvrager en de keten van instellingen. De overheid heeft een wisselende rol die vooral ondersteunt en faciliteert. Dat vraagt om een actieve rol van de zorgvrager om de regie zelf op te pakken en moed van de overheid om los te laten.

Sterke keten

De transitie brengt met zich mee dat de zorg zo dicht mogelijk rond de jongere georganiseerd wordt. Dat vraagt om een goed afgestemd handelen van zorgverleners, één gezin één plan. Ook de indicatie moet op een zo laag mogelijk niveau geregeld worden. Dit alles is slechts mogelijk indien we een sterk opererende jeugdketen hebben. Het CJG staat hierin centraal.

Vroegtijdig signaleren

Mochten jongeren toch met (Multi)problematiek geconfronteerd worden, dan dienen zij tijdig en adequaat geholpen te worden. Ervaring wijst uit dat hoe eerder er hulp aangeboden wordt, hoe groter de effectiviteit van de hulp is. Daarom moet in de keten vroegtijdig gesignaleerd worden wanneer er (Multi)problemen (dreigen te) ontstaan, en moet adequaat gehandeld worden.

Preventie

De transitie jeugdzorg gaat gepaard met een bezuiniging van 15%, voor Deventer dus 2.5 tot 3.5 miljoen minder. Er is dus minder uit te geven. Een forse besparing op curatieve trajecten is mogelijk als er serieus werk wordt gemaakt van preventie. Het voorkomen van problemen kent dus ook een harde financiële noodzaak. Het CJG speelt hierin een cruciale rol.

Vroegtijdige schoolverlaters

Indien jongeren vroegtijdig de school verlaten, dat wil zeggen onder het niveau van der startkwalificatie, is er een grote kans dat zij later een beroep doen op allerlei voorzieningen omdat zij

niet zelfstandig kunnen functioneren. Daarom is voor deze groep jongeren extra aandacht en maatwerk nodig. Voorbeeld is de intentie om in Deventer te komen tot een ambachtschool 2.0

Programmering

In deze paragraaf worden puntsgewijs aanduidingen gegeven welke programmeringsaspecten uit de eerder genoemde ambities voortkomen. Deze punten worden niet alleen relevant geacht voor de gemeentelijke (meerjaren)begroting, maar evenzeer voor de activiteiten van de jeugdketen. De punten worden dan ook meegenomen in het overleg met de jeugdketen, zoals aangegeven in de beleidsvisie “van wieg naar werk”.

Programmering Transitie Jeugdzorg / Systeemwijziging

- Uitwerken implementatieplan transitie jeugdzorg
- Bewaken samenhang met andere transities in het sociale domein
- Transitie(s) bezien als systeemwijziging: meerjarig, meerdere aspecten betreffende
- Uitwerken visie en uitvoering wederkerigheid in het sociale domein

Programmering Sterke keten

- Keteninformatie op peil
- Discussie over bevoegdheden en decentralisatie daarvan (indicatiestelling, toewijzing, eigen regie, erkenning professionele bevoegdheden, terugdringen bureaucratie)
- CJG en netwerk zijn dermate overlappend dat het eigenlijk hetzelfde inhoudt
- Relatie bewaken met (speciaal) onderwijs en jeugdzorg
- Actieve inbreng jeugdzorg bij doorontwikkeling woon service zones en brede school

Programmering Vroegtijdig signaleren

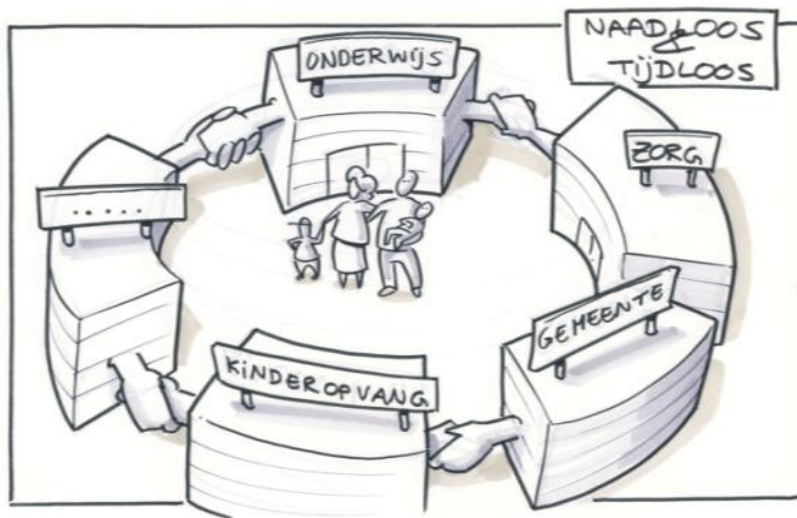
- Adequaat keteninformatie en signaleringssysteem
- Benoemen kernactoren in de keten (consultatiebureaus, onderwijs, eigen verantwoordelijkheid)
- Inzet Voor en vroegschoolse Educatie (VVE)
- Halfjaarlijkse jeugdmonitor “Jeugd in Beeld”

Programmering Preventie

- Preventie nodig om met minder middelen door te kunnen gaan
- Preventieplan maken met CJG als kernactor
- Preventieplan in plan do check act cyclus

Programmering Vroegtijdige schoolverlaters

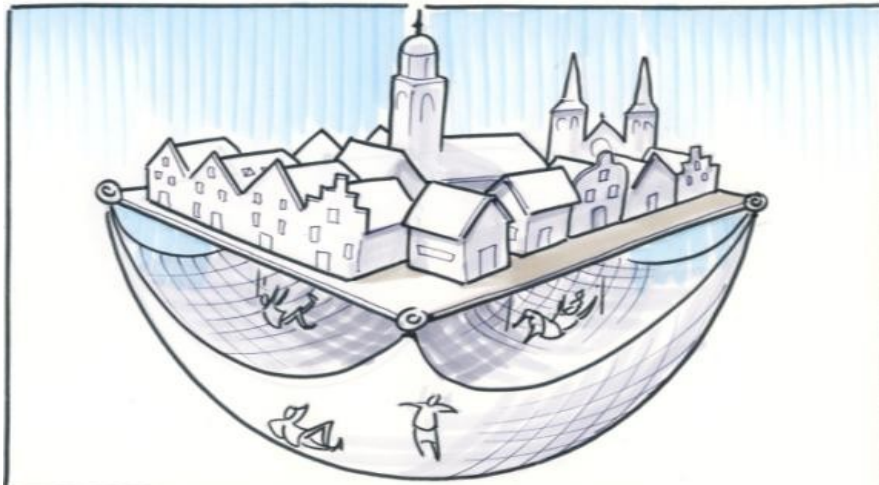
- Combinatie toekomstvisie, onderwijs, wieg naar werk, arbeidstoeleiding, startkwalificatie bewaken
- Kernissue uit wieg naar werk
- Relatie Deventer WerkTalent bewaken
- Relatie bezuinigingspoor 3

4 Sociale agenda

De ambitie binnen de Sociale Agenda is dat alle burgers en instellingen in Deventer meedoen aan de Deventer samenleving. Want alleen op die manier is en blijft Deventer een leefbare en vitale gemeente: mee doen is mee bepalen. De eigen verantwoordelijkheid van de inwoner moet voorop staan. De gemeente streeft ernaar om de zelfredzaamheid van haar inwoners te stimuleren en waar nodig zorg te dragen voor goede ondersteuning. Het gaat om het aanspreken van de eigen kracht van mensen en hun omgeving, het stimuleren van het geloof in kracht in plaats van onmacht. Vertrouwen over en weer vormt de basis of is misschien wel de voorwaarde om participatie en inzetbaarheid van mensen te optimaliseren.

Wij vinden dat iedereen meetelt en willen bevorderen dat iedereen meedoet. We willen ons daartoe de komende jaren samen met het hele netwerk van professionele instellingen en burgers binnen het sociale domein richten op de grote structuur- en cultuurwijzingen die binnen het sociale domein gaan plaatsvinden.

“Basis Sociaal” op orde

Naast het uitvoeren van de aan de gemeente toegekende wettelijke taken, zien wij het als gemeentelijke taak dat de burgers worden gestimuleerd om te participeren, meedoen, in de samenleving. We stimuleren dat Deventenaren kunnen meedoen aan de Deventer samenleving: het bevorderen van de zelfredzaamheid en weerbaarheid. Uiteindelijk moet dat resulteren in:

- a. Meedoen door werk
- b. Meedoen door arbeidsparticipatie
- c. Meedoen door je bijdrage aan de wijk, in de school van de kinderen of door
- d. Hulp aan de burens
- e. Meedoen door inburgering
- f. Meedoen door educatie en persoonlijke ontwikkeling .
- g. Meedoen door werk in de sociale werkvoorziening
- h. Meedoen door het verrichten van mantelzorg of vrijwilligerswerk

Om armoede tegen te gaan en deelname aan de samenleving te bevorderen, wordt binnen het minimabeleid middels inkomensondersteunende en participatiebevorderende maatregelen “meedoen” gestimuleerd. Als een tekort aan financiële middelen het meedoen belemmert, dan zijn er compenserende regelingen voorhanden. Deze regelingen zijn bedoeld als vangnet binnen het sociale domein, zodat de effecten als gevolg van een stapeling van bezuinigingen verzacht kunnen worden.

De komende jaren gaan er binnen de sociale agenda verschillende decentralisaties plaatsvinden: AWBZ, Participatiewet, Wet op de Jeugdzorg en Passend Onderwijs. Hiermee krijgt de gemeente de kans een ontkokerd lokaal stelsel van maatschappelijke ondersteuning in te richten voor alle leefgebieden van de burger. De gemeente kan zo de taken beter op wijk of buurtniveau organiseren en de afstemming tussen vraag en aanbod regisseren. Kanttekening hierbij is wel dat deze taken en verantwoordelijkheden met een kleiner budget moeten worden uitgevoerd dan de provincie en het Rijk hiervoor ter beschikking hebben. Het is binnen de domeinen van zorg, jeugd en werk en inkomen van groot belang dat de gemeente ervoor zorgt dat deze decentralisaties goed geïmplementeerd worden, waardoor zorg daadwerkelijk dicht bij burgers wordt georganiseerd.

Slim aansluiten op eigen kracht van burgers

Het terugdringen van de 2e lijn en het versterken van het zelfoplossend vermogen van mensen en van de 1e lijn vormen de uitgangspunten waarlangs het sociaal beleid wordt vormgegeven. Zorg dichtbij de burger organiseren, zo snel als mogelijk, zo licht als mogelijk, zo kort als mogelijk. Het zelf oplossend vermogen in de samenleving is groot en moet veel beter benut worden. De eigen regie en eigen kracht staan voorop en ondersteuning wordt eerst gezocht in het eigen netwerk. En vervolgens de 1e lijns voorzieningen (school, huisarts, welzijn, CJG). Dat moet leiden tot een terugloop in het beroep dat op de 2e lijns voorzieningen (specialistische dienstverlening). Oftewel “ontzorgen”. Elke inwoner van de gemeente is ook primair verantwoordelijk voor het vinden van werk. Alleen daar waar nodig, zal de gemeente inwoners faciliteren die daar vanwege in de persoon gelegen factoren zelf niet toe in staat zijn.

De vermaatschappelijking van publieke activiteiten en voorzieningen (kanteling) willen wij stimuleren en faciliteren met een gebiedsgerichte werkwijze in woonservicezones. Met een gebiedsgerichte werkwijze verwachten wij dat het gebruik van individuele diensten van de gemeente afneemt, waaronder bijvoorbeeld het aantal individuele verstrekkingen in het kader van de WMO. Daarnaast verwachten wij dat bewoners meer betrokkenheid krijgen bij hun directe leefomgeving en bij elkaar met als gevolg dat dit een positief effect heeft op het functioneren van de directe woonomgeving en een preventieve werking heeft als het gaat om leefbaarheid, veiligheid en bijvoorbeeld schooluitval. In zijn geheel heeft dit een positief effect op de kwaliteit van buurten en de zelfredzaamheid van mensen.

De rolverandering van de overheid gaat samen met rolverandering bij onze partners. Velen zijn gebaat bij deze rolverandering. Ook zullen er mensen zijn die moeite hebben met deze veranderingen en onvoldoende zelfredzaam zijn om te kunnen voorzien in hun behoeften. Voor hen willen wij voorzien in enkele basisvoorzieningen waarin veel meer maatwerk mogelijk is. Bovendien zullen bepaalde voorzieningen en fysieke kwaliteiten zodanig van algemeen nut zijn dat het effectiever en efficiënter is als de gemeente die functies blijft realiseren. Waar die grens ligt, is niet exact te duiden en bovendien zal hij onder invloed van de dynamiek en creativiteit vanuit de samenleving en politieke keuzes voortdurend verschuiven.

Uitgaan van de eigen kracht van burgers

Burgers hebben ‘vragen’: individueel, thuis, op straat, met elkaar, in een buurt, op school, op het

werk of sportclub. Burgers zijn ook de eerst aangewezen partij om deze vragen aan te pakken. Dat vermogen blijft nu te vaak onbenut. Het gaat om het aanspreken van de eigen kracht van mensen en hun omgeving, het stimuleren van het geloof in kracht in plaats van onmacht. Wederkerigheid is daarbij een sleutelbegrip. Vertrouwen over en weer vormt de basis of is misschien wel de voorwaarde om participatie en inzetbaarheid van mensen te optimaliseren. We moeten voorkomen dat het probleem van de burger in de rolopvatting het probleem van de gemeente wordt vanwege haar dienstverlenende taak. Het probleemoplossend vermogen van de burger en het benutten van de talenten van burgers moet het uitgangspunt zijn. Daarmee kan de ondersteuning geboden worden aan zij die het echt nodig hebben.

In Deventer bevinden zich betrokken instellingen met deskundige professionals. Geheel in lijn met de visie op de decentralisatie van taken en verantwoordelijkheden op gebied van 'zorg, werk en jeugd', moet voldoende ruimte worden geboden aan professionele autonomie en minimale administratieve lasten. Bij frontlijnsturing gaat het om integrale ondersteuning aan de doelgroep, waarbij sprake is van één analyse, één integraal plan van aanpak en één frontlijn medewerker als regisseur die hier uitvoering aan geeft (op wijk- of buurtniveau). Het is geen 'kop' op de bestaande infrastructuur, maar vervangt andere vormen van hulp- en dienstverlening. Het is een andere manier van werken waarin, afgestemd op de mogelijkheden in een gezin of van personen, zodanig ondersteuning wordt geboden dat er recht wordt gedaan aan de eigen verantwoordelijkheid en de 'eigen kracht' van mensen en hun omgeving.

Programmering

Hieronder worden de ambities en de gemeentelijke koers nader uitgewerkt in een programmering naar doelen en activiteiten. Geconstateerd wordt dat de huidige Sociale Uitvoeringsagenda actualisatie behoeft. De sociale uitvoeringsagenda zal een samenhangend overzicht geven van de vastgestelde sociale kaders en de programma's en uitvoeringsactiviteiten die op basis daarvan plaatsvinden. Het is een leidraad voor de gemeente zelf en voor de partners in het sociale domein. Voorgesteld wordt deze actualisatie eind 2013 te starten.

Programmering "Basis Sociaal" op orde

- *Implementatie decentralisaties en de samenhang daartussen bevorderen*
Gemeenten worden verantwoordelijk voor alle jeugdzorg, voor delen van de Awbz-zorg en voor de Participatiewet. Daarnaast wordt de gemeente partner van het onderwijs bij het inkopen van zorg om 'Passend Onderwijs' gestalte te geven. Het is van groot belang om deze nieuwe taken goed gestalte te geven en waar nodig en waar mogelijk de samenhang binnen de decentralisaties te bevorderen. Bijvoorbeeld bij de realisatie van één toegang tot begeleiding en ondersteuning tot zorg. Dit draagt bij aan een integrale aanpak.

- *Naar de Bron van het Sociale Domein*
Het doel van deze aanpak is dat niet langer de voorzieningen en hulpmiddelen centraal staan maar participatie en zelfredzaamheid. In plaats van het aanbod stelt de gemeente de burger en zijn mogelijkheden (weer) centraal. Er wordt uitgegaan van wat mensen nog wel kunnen in plaats van wat ze niet kunnen. Een belangrijke speerpunt voor de komende jaren betreft de kanteling. De cliënt en niet het aanbod staat voorop, welzijn voorkomt zorg, verbreding van het lokale zorgpakket en meer bereik van specifieke doelgroepen. Binnen de decentralisatie AWBZ naar WMO zal deze nieuwe manier van werken, zowel van werkers binnen de gemeente als van werkers binnen de instellingen in de stad, veel energie vragen. Partners binnen het Beleidsplan "Samen Sterk in Mensenwerk" krijgen steeds meer de lead in de processen.

- *Activeren van burgers*
We willen bereiken dat elke inwoner van onze gemeente op zijn of haar niveau een bijdrage levert aan de Deventer samenleving. Het hoogste doel hierbij is een zelfstandige plaats op de arbeidsmarkt. Het kan hierbij gaan om werken onder toepassing van loondispensatie, maatschappelijk nuttig werk of vrijwilligerswerk of vormen van mantelzorg. We zullen moeten zoeken naar een verantwoord evenwicht tussen enerzijds een beroep doen op de zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid van burgers en anderzijds het zorg dragen voor het ondersteunen van diegenen die (nog) niet op eigen kracht kunnen meedoen aan de samenleving. Dit vraagt om een vernieuwende aanpak van de onderkant van de arbeidsmarkt, waarbij de bestaande kaders worden losgelaten, er ruimte komt voor de markt en er meer maatwerk wordt geleverd.
- *Eén integrale uitvoeringsorganisatie*
Samen met de ketenpartners wordt invulling gegeven aan een integraal dienstverleningsconcept waarin de effectiviteit van de inspanningen en een efficiënte en klantgerichte dienstverlening voorop staat. Hiermee ontstaat een uitvoeringsorganisatie die uitvoering geeft aan alle werkregelingen, zoals WSW, WWB en Wajong.
- *Sluitende aanpak voor meest kwetsbaren*
Het realiseren van sluitende ketens voor de meest kwetsbaren, zowel kinderen als zij die om wat voor reden dan ook niet in staat zijn voor zichzelf te zorgen of voor zichzelf kunnen/durven op komen. Het bijzondere zorgteam voor burgers met meervoudige problematiek wordt doorontwikkeld om te komen tot regie en het afstemmen van zorg, welzijn en re-integratie. Een andere uitdaging vormt het armoedebeleid en de schuldhulpverlening, waarbij steeds grotere groepen mensen bediend moeten worden. Dat vraagt om keuzes: “wat doen we nog wel en wat niet meer?”
- Het realiseren van sluitende ketens voor de meest kwetsbaren, zowel kinderen als zij die om wat voor reden dan ook niet in staat zijn voor zichzelf te zorgen of voor zichzelf kunnen/durven op komen. In samenwerking met het centrum voor jeugd en gezin deze keten uitbreiden naar gezinnen met een multiproblematiek. Het bijzondere zorgteam voor burgers met meervoudige problematiek wordt doorontwikkeld om te komen tot regie en het afstemmen van zorg, welzijn en re-integratie.

Programmering ‘slim aansluiten op eigen kracht van burgers’

- *Versterken zelforganiserend vermogen*
De wijkmanager nieuwe stijl wordt de verbindende schakel tussen burgers, gemeentelijke organisatie en bestuur voor zowel het sociale als fysieke domein. Individuele vragen/problemen (alle leefgebieden, oa wmo, awbz, leefbaarheid) die de frontlijnwerkers bij meerdere personen in de woonservicezone signaleert kunnen aan de wijkmanager geadresseerd worden. Daarbij maakt hij gebruik van werkvormen zoals co-creatie en maatschappelijk verbinden/aanbesteden. Hij is gericht op het versterken van het zelforganiserend vermogen en het stimuleren van gemeenschapsontwikkeling zodat mensen meer zelf gaan doen in de leefomgeving. Dit in samenspel met individueel gerichte netwerk van frontlijnwerkers de aanwezige kennis en kunde in de gemeentelijke organisatie.

➤ *Ontschotting Meedoen-budgetten*

Er komt één “Meedoen-budget”, waarmee het selectief en gericht inzetten van middelen wordt bevorderd en op termijn zal bijdrage aan een terugloop in het gebruik van individuele voorzieningen. De wijkmanager nieuwe stijl gebruikt dit “Meedoen-budget” om samen met de burgers en instellingen in de woonservicezone vragen / problemen te prioriteren en oplossing(en) (in de zin van algemene voorzieningen) voor de vragen / problemen te zoeken. Dit zal een positieve bijdrage leveren aan het terugdringen van het gebruik dat wordt gemaakt van individuele voorzieningen. De verdeling van dit “Meedoen-budget” over de woonservicezones als wel het vraagstuk van een aanvullend stedelijk budget zal nader uitgewerkt moeten worden.

➤ *Ondersteunen vrijwilligers en mantelzorgers*

Vrijwillige inzet is de hefboom om te komen tot een veerkrachtige lokale samenleving waarin zoveel mogelijk burgers participeren. Wij blijven investeren in wegen om dit lokale kapitaal, de 'lokale civil society' verder te versterken.

➤ *Vormgeven werkgeversbenadering*

We gaan (nog) intensiever met werkgevers samenwerken. We doen een krachtig appel op de werkgevers (lokaal en in de regio) om mee te denken en vooral mee te doen om meer Deventenaren uit de uitkering te krijgen maar ook om ze uit de uitkering te houden. Wij zullen daarbij (groeps)arrangementen aan bedrijven aanbieden; maatwerk, ontzorgen, begeleiden zijn daarin kernwoorden. We doen dit bijvoorbeeld via *Sociaal Aanbesteden*, het koppelen van sociale doelstellingen aan gemeentelijke aanbestedingen voor diensten, werken en producten. Maar ook door met ondernemers afspraken te maken over leerwerkplaatsen voor Deventenaren met een afstand tot de arbeidsmarkt waarmee voldaan kan worden aan de vraag van werkgevers naar toekomstig gekwalificeerd personeel.

➤ *Vergrijzingkansen en opgaven*

Het aantal 65-plussers in de gemeente zal de komende decennia bijna verdubbelen. Het gaat om een bevolkingsgroep die een grote maatschappelijke betrokkenheid heeft. Dat biedt kansen, onder meer voor versterking van de inzet van vrijwilligers. Een opgave ligt vooral in het voldoen, wellicht in nieuwe vormen, aan de sterk toenemende vraag naar zorg. Daarbij is tevens van belang aandacht te hebben voor het teruglopende voorzieningenniveau in de buitengebieden.

Programmering ‘stimuleren van eigen kracht van burgers’

➤ *Frontlijnsturing*

Het overgrote deel van onze inwoners is prima in staat het eigen leven te organiseren. Een relatief kleine groep komt tijdelijk in de problemen of kampt met meervoudige problematiek en vraagt duurzame ondersteuning. Er zijn tal van professionals actief richting deze bewoners elk met hun eigen specifieke invalshoek: buurtcoach, zichtbare schakel, presentie werker, de front office en backoffice medewerkers van de gemeente, Mee, stichting cliënt initiatieven. De uitdaging is om deze infrastructuur om te bouwen tot een open netwerk van frontlijnwerkers (wijkcapaciteit) die appelleert aan de eigen kracht van deze mensen of die van haar omgeving.

➤ *Participatie*

Op basis van het Handelingskader participatie worden de verschillende vormen van deelname aan de samenleving gestimuleerd: sociale participatie (sociale contacten, vermijden van vereenzaming) en maatschappelijke participatie (het nemen van verantwoordelijkheid, vooral in de eigen buurt en wijk).

➤ *Wederkerigheid*

Wederkerigheid is een geschikte visie om het bindmiddel van de maatschappij te duiden. Het gaat om het verband tussen het individu en de collectiviteit, het individu en de overheid. Door te werken met geven en nemen ontstaat een interactie die zorgt dat er win win situaties ontstaan. Deventenaren die een beroep doen op een individuele regelingen willen we aldus stimuleren en motiveren om in zichzelf (benutten van talenten) en hun omgeving te investeren.

➤ *Netwerksturing*

Zoals ook in het Coalitieakkoord is verwoord, moet de kracht van de samenleving worden benut. Om iedereen te laten participeren in de samenleving kan de gemeente actief gebruik maken van het initiatief en de energie in Deventer organisaties en burgers. Het gaat om het optimaal gebruik maken van deze bestaande netwerken. Daarbij is van belang te kijken naar de huidige samenwerking met deze organisaties en netwerken, wie neemt de regie of is het een natuurlijk proces. Het is de taak van de gemeente om verbanden te leggen tussen sectoren.

C Duurzaam en dynamisch

Een culturele vrijstad met ondernemerschap en vakmanschap, dat zijn kernkwaliteiten uit de Toekomstvisie Deventer 2030 die Deventer in culturele en economische zin typeren. Met meer dan 5.000 jaar historie en met een rijke culturele en handelsgeschiedenis zitten duurzaamheid en dynamiek in de genen van Deventer.

De economische ontwikkeling versterkt de urgentie voor ingrijpende koerswijzigingen. Deze wijzigingen zijn noodzakelijk om de werkloosheid te beperken, bedrijven overeind te houden, aan te kunnen haken als de economie weer aantrekt en de overheidsfinanciën gezond te maken. De afgelopen jaren stonden in het teken van de kredietcrisis. Daartoe zijn korte termijnmaatregelen genomen. Inmiddels is duidelijk dat we te maken hebben met een economische crisis die veelomvattend is en waarvan we de effecten nog lang zullen voelen. Daarom vinden we het belangrijk om naast concrete lokale maatregelen te zoeken naar meer fundamentele oplossingen en maatregelen voor de lange termijn.

Nu de financiële ruimte de komende jaren beperkter wordt, willen we bij onze beleidskeuzen selectief zijn: scherp kiezen tussen onvermijdelijk en minder noodzakelijk. Hierbij willen we evenwichtig versoberen, maar wel de gemeente duurzaam versterken. Deventer is op weg naar balans tussen people, planet en profit. Politiek en bestuur willen daar leiding aan geven, in nauwe samenwerking met het bedrijfsleven en maatschappelijke instellingen, zoals in de economische kopgroep. Na de economische crisis moeten we gereed zijn om krachtig door te kunnen bouwen aan een duurzaam en dynamisch Deventer.

Klimaat- en energieneutraliteit, duurzame gebiedsontwikkeling, bestaande woningen duurzaam maken, opwekken van nieuwe energie en het reduceren van afvalstromen staan centraal in de duurzaamheidsagenda. De combinatie van duurzaamheid en economische dynamiek in één thema is geen toeval. Het tempo van de transformatie tot een duurzame samenleving zal voornamelijk gedictieerd worden door de economische haalbaarheid en betaalbaarheid. Maar ook andersom: duurzaamheid zal zich de komende jaren ontwikkelen tot een economische factor van betekenis waarbij behoud en zo mogelijk uitbouw van werkgelegenheid steeds meer een leidend principe wordt. Gezien de aanwezige sterktes in de Deventer economie liggen hier grote kansen. De samenwerkingsbereidheid, het ondernemerschap en het vakmanschap uit de toekomstvisie krijgen in dit opzicht alle ruimte.

In het Havenkwartier versterken cultuur en economie elkaar in de organische revitalisering en transformatie van dit gebied. Het is een broedplaats voor vrijdenkers, ondernemers, kunstenaars en onderzoekers. Het cultureel en creatief klimaat in Deventer stimuleert en inspireert ondernemers, instellingen en burgers en is gebaat bij dynamiek, vernieuwing en verandering. Met een aantrekkelijke binnenstad, goede culturele voorzieningen, kleine en grootschalige evenementen binden we creatievelingen, kenniswerkers en studenten. Het maakt Deventer aantrekkelijk voor bewoners, bezoekers en vestigers.

Het thema Duurzaam en dynamisch wordt operationeel gemaakt in 2 agenda's:

- duurzaamheidsagenda
- economische en culturele innovatieagenda

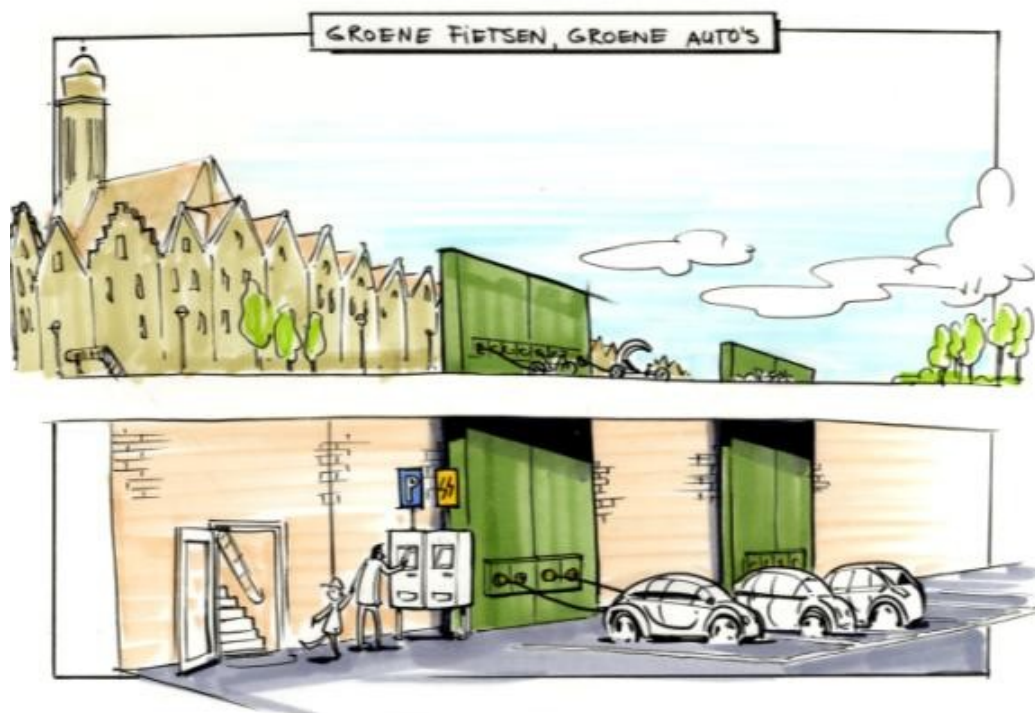
5 Duurzaamheidsagenda

Resultaatgericht werken aan quick wins en gelijktijdig werken aan lange termijn doelen dat zijn de kenmerken van de duurzaamheidsagenda. Onze ambitie is toe te werken naar een energieneutraal Deventer dat aansluit bij de Cradle-to-Cradle-uitgangspunten. In de visie “duurzaam Deventer” hebben wij deze ambitie verder uitgewerkt.

Het economisch zelfdragend vermogen van duurzame initiatieven is uitgangspunt. Samenwerkingsafspraken met private ondernemingen verschaffen het benodigde risicodragend kapitaal. Subsidiestromen worden ingezet om bestaande bedrijfsprocessen te verbeteren en ingesleten gedragspatronen te veranderen. Met de provincie Overijssel is een duurzaamheidspact gesloten.

Inmiddels zijn we ruim een jaar op weg naar de doelstelling “energie-neutraal Deventer 2030”. Daarbij vallen drie punten op:

- Om de doelstelling energieneutraal te halen is een mix van alle duurzaamheids/energie maatregelen nodig.
- De keuze voor de facilitaire rol van de gemeente, vergroot de mogelijkheden om partijen te verbinden en geeft concreet invulling aan de veranderende rol van de overheid.
- Bestaande regelgeving (fiscaal, financieel, huurprijsbepaling ed.) worden een steeds grotere belemmering om op te schalen en door te pakken. De activiteiten dienen er ook op gericht te zijn hierin verandering te brengen.

De overgang van milieubeleid naar duurzaamheidsbeleid wordt in een drieluik vormgegeven:

Luik1: Afval en hergebruik

Het *afvalplan* beoogt het restafval in 2030 te reduceren tot een fractie van het huidige niveau. Op dit moment volgen ontwikkelingen in de sfeer van afvalscheiding en hergebruik elkaar in snel tempo op alsmede onderzoek naar gebruik van afval als grondstof voor duurzame energie. Met Circulus, provincie en regio worden op dit gebied innovatieve projecten ontwikkeld. Eind 2012 heeft de Raad besloten tot de invoering van Diftar.

Luik 2: Ecologie

In de eerste helft van 2013 wordt de Beleidsnota Ecologie vastgesteld. Deze heeft twee pijlers:

1. gebruik maken van de kennis die aanwezig is bij de stadsecoloog en de vele vrijwilligers(groepen) die in Deventer actief zijn. Het consulteren van mensen met lokale, praktische ecologische kennis moet worden geborgd in gemeentelijke werkprocessen. Dit voorkomt onnodige ecologische schade en levert ecologische meerwaarde op zonder meerkosten.
2. het aanwijzen van bepaalde soorten dieren en planten als natuurambassadeurs. Gaat het goed met de ambassadeurs, dan kun je ervan uitgaan dat het ook goed gaat met andere soorten. Bij inrichtings- en onderhoudswerkzaamheden wordt daarom speciaal rekening gehouden met de ambassadeurs.

Luik 3: Duurzame energie en energiebesparing

In december 2011 is met de vaststelling van de *uitvoeringsagenda duurzaamheid* invulling gegeven aan het derde punt van het drieluik. Er zijn acht thema's als beleidsdoel benoemd:

1. Initiëren van een duurzaam dienstenbedrijf in een coöperatieve vorm. Inmiddels is de Deventer Energiecoöperatie opgericht.
2. Toepassen van subsidieloze oplossingen voor zonne-energie. Opwekking van klimaatneutrale energie, door middel van zonnepanelen heeft een hoge prioriteit. Wij focussen op het zoeken naar schaalgrootte, fiscale en financiële arrangementen en slimme combinaties van productie en consumptie en eventueel distributie van met zonnecellen opgewekte elektriciteit waarbij exploitatie zonder subsidie mogelijk is.
3. Verduurzamen van de bestaande woningvoorraad (isoleren, verhogen epc-waarden). De nadruk ligt op het verbeteren van de bestaande woningvoorraad. Daar is op korte termijn de meeste winst te behalen. Samen met particuliere woningeigenaren en corporaties worden energiebesparende maatregelen genomen, onder meer via de blok voor blok aanpak (2000 woningen in drie jaar tijd op label B brengen).
4. Tot stand brengen van de productie en toepassing van biogas en de uitbreiding en verduurzamen van het warmtenet in deventer. Biogas is qua realisatie een kansrijke optie voor duurzame energie, waarbij zowel de productie (Deventer/Salland) als de toepassing mogelijkheden bieden voor Deventer. Onderzoek naar de mogelijkheid van productie van biogas in Salland is een speerpunt in de duurzaamheidsagenda, en dan vooral op boerderijniveau en gebruik van hout en snoeiafval..
5. Realiseren van twee windturbines langs de a1. In het kader van bedrijventerrein A1 wordt gewerkt aan het planologisch mogelijk maken van plaatsing gevolgd door daadwerkelijke realisatie.
6. Realiseren van een klimaatneutraal steenbrugge. Woningbouw in Steenbrugge zal klimaatneutraal zijn.

7. Realiseren van een klimaatneutraal stadskantoor.
8. Reduceren van het energieverbruik van de eigen gemeentelijke activiteiten. Dit betreft het energiemangement van gebouwen, aanschaf van vervoermiddelen, zonnepanelen op daken, inkoopbeleid ed.

De duurzaamheidsagenda is nauw verbonden met de economische en ruimtelijke agenda.

Duurzame gebiedsontwikkeling: Duurzame gebiedsontwikkeling komt vooral tot uitdrukking in de (schaarse) nieuwbouwlocaties zoals Bedrijvenpark A1 en Steenbrugge en in de duurzame herontwikkeling van bestaande woonwijken of bedrijventerreinen zoals het Havenkwartier.

Duurzaam ondernemen: Het bedrijfsleven propageert Het Nieuwe Werken en bevordert duurzaamheid door intensief gebruik te maken van telewerken, videoconferencing en mobiele toepassingen. Energieneutraliteit wordt bevorderd met concepten als smart city en smart grid, waarbij energieproductie en –verbruik beter op elkaar worden afgestemd. Groene ICT helpt om het hoge energieverbruik van moderne hulpmiddelen te reduceren. Aardwarmte, warmte-koude opslag, het debiet van de IJssel, stuk voor stuk zaken die op korte of lange termijn een bijdrage kunnen leveren aan een duurzaam Deventer. Energiebesparing door duurzaam produceren wordt gestimuleerd.

Programmering:

- Gemeentebrede regie op het thema duurzaamheid, waarmee de samenhang van en prioriteit voor de gemeentelijke duurzaamheidsactiviteiten wordt versterkt
- Uitvoering van het in 2011 gesloten duurzaamheidsconvenant Deventer – Overijssel: versterking van de samenwerking en gemeenschappelijke investeringen in duurzaamheid van Deventer en de provincie Overijssel
- Verbinden van de op te stellen kansen kaart duurzaamheid verbinden met de Routekaart naar de duurzame stad 2040 zoals die door het Rijk is ontwikkeld
- Stedendriehoek Onderneemt Energie Neutraal (SOEN): regionale samenwerking bij het duurzaam ondernemen in de regio

- Gemeentelijke investeringen in duurzaamheid mede ter bestrijding van de economische crisis
- Afvalplan 2030, primair gericht op het reduceren van afvalstromen
- Duurzame nieuwbouw, integreren in de gebiedsontwikkeling en het bouwproces.
- Verduurzamen bestaande woningvoorraad in samenwerking met corporaties en particuliere eigenaren. Met corporaties maken van prestatieafspraken en particulieren de zorg uit handen nemen in de regels rondom het plegen van aanpassingen aan de woning. Uitvoering van de blok voor blok aanpak.
- Meer nadruk leggen op de sociale aspecten bij de realisatie van projecten met behulp van het covenant Social Return on Investment met partners in de stad
- In samenwerking met partners in het buitengebied (agrarische ondernemers, waterschap, provincie, omliggende gemeenten, dorpsraden) bevorderen en doen realiseren van maatregelen zoals vergisting op boerderijniveau, zonneenergie op daken van bedrijven, benutting van hout en snoeiafval.
- Verdere uitbouw van de Deventer Fiscale Proeftuin.
- Op basis van de in 2012 opgerichte Deventer Energie Cooperatie verbinden van private initiatieven, samenwerking met provincie, regio en bedrijven langs de lijn van “samen, eigen en betaalbaar” realiseren van lokale opwekking van energie en besparing van energie.
- Benutten van de innovatiekracht van het Deventer bedrijfsleven gericht op het realiseren van de duurzaamheidsambities
- Duurzame gemeentelijke bedrijfsvoering: huisvesting, stroomkosten, ICT, reiskilometers e.d.)
- Duurzaam inkopen, niet alleen materiaalkeuze, maar ook wijze van uitvoering opdrachten, reisafstand e.d.
- Plaatsing windturbines, bijdragend aan een duurzame energie voorziening van bedrijvenpark A1 (samen met andere energiemaatregelen) en burgers en bedrijven van Deventer de gelegenheid te geven te participeren in de eigen energievoorziening
- Op basis van de op te stellen structuurvisie voor plaatsing van zonnepanelen voor heel Deventer realisatie van zonneparken alsmede het bevorderen van de benutting van daken van bedrijven, instellingen en gemeentelijke gebouwen voor zonneenergie.
- Monitoren: opstellen van een monitor duurzaamheid waarbij de effecten van beleidskeuzen op korte en lange termijn systematisch in beeld worden gebracht met name gericht op de bijdrage aan de klimaatdoelstelling 2030.

6 Economische en culturele innovatieagenda

Deventer staat economisch en cultureel op een tweekop: volstaat Deventer met het zoveel mogelijk consolideren van zijn huidige positie – of - sorteren we slim voor, kiezen we positie en zoeken we ruimte om tegen de stroom op te investeren in structurele versterking. Onder het motto de aanval is de beste verdediging kiest Deventer voor zijn toekomst. Dat kan alleen als we scherpe keuzes maken en het doel van deze agenda, structurele versterking van onze economie en verhogen van de attractiviteit van het cultureel en vrijetijds-aanbod voor ogen houden. Door bereid te zijn bestaande posities ter discussie te stellen en door allianties te smeden met stedelijke, regionale en provinciale partners kan de benodigde ruimte gevonden worden voor de benodigde kanteling van het economisch en cultureel beleid. Smart specialisation, maak sterker wat al sterk is, vormt daarbij een leidraad. Want alleen een economisch en cultureel sterk Deventer kan de talrijke economische en sociale opgaven aan.

In de economische visie en uitvoeringsstrategie Deventer 2020 (DEVisie2020) heeft de Economische kopgroep (vanaf 2013 de kopgroep Economie en Arbeidsmarkt) de economische koers voor Deventer uitgezet. Onder de titels Boeiende beleefstad, Duurzame maakstad en Open informatiestad is het economisch profiel van Deventer gekenschetst. De visie bevat een wervend economisch toekomstperspectief voor Deventer tot 2020, dat door betrokken partijen wordt onderschreven. Uitvoeringsafspraken zijn tot stand gekomen op basis van voorstellen van het bedrijfsleven en de maatschappelijke organisaties. Het opstellen van de visie heeft plaats gevonden op basis van co creatie met deze partners (participatieladder, trede 4), waarbij de uitvoeringsagenda een gemeenschappelijke is (coproductie, co-contracting). Langs deze weg wordt tevens vorm gegeven aan de samenwerking op langere termijn.

Een belangrijk doel voor de periode tot 2020 is een stijging van het relatief aandeel in het BBP van 0,71 naar 0,76 %. Dat klinkt ambitieus maar is niet meer of minder dan het aandeel dat Deventer in 2005 al had. Stilstand betekent dus achteruitgang en een trendbreuk is noodzakelijk.

Een zo mogelijk nog belangrijker doel is een stijging van het aantal arbeidsplaatsen van 45.500 naar 48.000 en een stijging van de arbeidsparticipatie van 75 naar 80% van de beroepsbevolking. Met deze doelstellingen wordt vanuit het economisch domein een belangrijke bijdrage geleverd aan de sociale opgaven waar Deventer voor staat. Meedoen naar vermogen lukt beter naarmate we de vraag naar arbeid verhogen. Daarvoor moet vooral het aanwezig potentieel benut worden. Met gerichte interventies in de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, op alle niveaus en met name in de techniek, kunnen we beter aan de vraag uit het bedrijfsleven voldoen.

Een derde en laatste doelstelling uit DEVisie die hier genoemd kan worden is het vergroten van de attractiviteit van Deventer voor bewoners, bezoekers, bedrijven en bollebozen. Verbreding en verdieping van het cultureel en vrijetijds-aanbod leidt tot meer bezoekers (van 2 naar 3 miljoen per jaar), meer overnachtingen (van 150.000 naar 500.000) en hogere bestedingen (totaal van 88 naar 165 miljoen per jaar) en dus tot meer economie. Maar het bindt ook het aanwezige talent en trekt het benodigde talentvolle potentieel naar onze gemeente.

Bij de actualisatie van het cultuurbeleid is, in het verlengde van voorstellen van het DOC, een aanzet gegeven voor het denken vanuit functies in plaats van vanuit instellingen. Dit laatste gaat niet van vandaag op morgen, maar daar zal in nauwe samenwerking met het culturele veld een

transformatieroute voor worden uitgezet. Bij het erfgoed beleid verschuift de focus van behoud naar het benutten van onze collecties. Dit leidt tot een samenhangender en attractiever programma voor bewoners en bezoekers, betere informatie voorzieningen voor geïnteresseerden en geeft meer betekenis aan de historische kwaliteiten in de ruimtelijk ontwikkeling.

Samen met onze stedelijke en regionale partners en mede-overheden zoals de provincie Overijssel zetten we de komende jaren fors in om de economische en culturele opgaven krachtig ter hand te nemen. De gemeente gaat bovendien op zoek naar nieuwe (subsidie)kanalen ter ondersteuning van onze culturele en economische ambities o.a. via de Euregio en de Europese unie.

Innovatie in de samenleving

Als onderdeel van de economische uitvoeringsagenda is een strategisch gemeentebreed programma met diverse projecten ontwikkeld voor innovatie in de samenleving, versterken van het vestigingsklimaat en maatschappelijk verantwoord ondernemen. Organisatie van het innovatief vermogen, het makelen en schakelen voor innovatieve projecten en hun initiatiefnemers en het borgen van het initiatief in particuliere handen (publiekprivate samenwerking) dragen bij aan het innovatief klimaat in Deventer. Sterke sectoren als cultuur & vrijetijdseconomie, duurzame maakindustrie en toegepaste ICT en advies- en dienstverlening zijn daarbij speerpunt. Voor de innovatie in cultuur en vrijetijdseconomie bouwen we voort op de lijnen van het DOC-plan Deventer 2.18. Voor de maakindustrie takt Deventer aan op de organisatie en infrastructuur die via de Strategische board Stedendriehoek in de vorm van Stedendriehoek Innoveert wordt geboden. Voor de uitbouw van kenniscluster rond ICT- en kennis- en adviesdiensten werken we nauw samen met Saxion, kiEMT en het netwerk rond Stedenlink/Digitale Steden Agenda.

Cultuurvisie

Een hoogwaardig en uitdagend/prikkelend cultureel klimaat hoort bij de cultuurstad Deventer. Dat geldt ook voor het cultuurhistorisch erfgoed, vooral in de binnenstad maar ook in het buitengebied. Een sterk cultureel voorzieningenniveau is ook een noodzakelijke voorwaarde voor een bloeiende en zich vernieuwende economie. De verdere ontwikkeling en vernieuwing van het aanbod van evenementen en het versterken van Deventer als cultuurstad – met zowel grootschalige als

kleinschalige onderdelen – is daarvoor noodzakelijk. Het doorontwikkelen van de cultuurpleinen, waaronder de culturele Driehoek van Nieuwe Markt, Stromarkt en Lamme van Dieseplein draagt daar aan bij. Interactie tussen cultuur en bedrijfsleven wordt gefaciliteerd met initiatieven als Ongezouten en Cultuur in bedrijf. De ontwikkeling van het Havenkwartier biedt hiervoor een belangrijke voedingsbron.

Onderwijs en talentontwikkeling:

Het vakmanschap waar de Toekomstvisie 2030 over schrijft kan worden gestimuleerd door een onderwijsaanbod dat aansluit op ons economisch profiel en inspeelt op nieuwe markten. Afstemming van het aanbod op de vraagzijde van de arbeidsmarkt pakken we op samen met de instellingen voor (voorbereidend) beroepsonderwijs. De Technicampus bouwen we verder uit in de breedte (richting andere branches naast de huidige), die diepte (ook aandacht voor de kwetsbare groep 12-15 jarigen) en de hoogte (naast MBO niveau 1 en 2 ook hogere niveaus en aansluiting op HBO). De vraag naar arbeidskrachten in de zorg en ICT zullen we met deze branches oppakken. Vraaggerichtheid is vertrekpunt bij de toeleiding richting werk van mensen met enige afstand tot de arbeidsmarkt. Het bedrijfsleven faciliteert de (re-)integratie met stage- en werkleer-plaatsen.

Promotie en stadsmarketing

Beter benutten van de attractiviteit van Deventer en Salland als vestigingsplaats en plek om te wonen, bezoeken en ondernemen. Gerichte campagne op het aantrekken en vasthouden van bewoners, bezoekers, bedrijven en bollebozen. Verder versterken van het imago van Deventer als Boeiende beleefstad, Duurzame maakstad en Open informatiestad.

Dienstverlening en relatiebeheer

De gemeente streeft naar een hoog serviceniveau voor bedrijven bij vergunningverlening en het inpassen van economische initiatieven. We denken mee in plaats van tegen. Het starters- en ondernemershuis wordt gebundeld en is een steunpunt voor innovatie, biedt ondersteuning bij valorisatie en het gebruik van nieuwe media door het MKB. We weten wat er speelt en anticiperen op de vraag uit het bedrijfsleven. De promotie van Deventer heeft een follow up met een integrale behandeling van vestigingsvragen.

Programmering:

- Uitvoering van de Economische visie en uitvoeringsstrategie Deventer 2020 die richting geeft aan de economische ontwikkeling van Deventer
- Economische kopgroep doorontwikkeling bestaande samenwerking tussen bedrijfsleven en gemeente tot strategisch partnerschap, waarbij ook de component arbeidsmarktbeleid wordt ingebracht in de vorm van de kopgroep Economie en arbeidsmarkt
- Uitvoeren strategisch gemeentebreed programma Innovatie in de samenleving
- Deelname aan en coördinatie van programma Digitale Stedenagenda in G32/G4 verband, samen met ministeries van EZ, BZK, VWS, OCW en I&M
- Deelname aan programma Economische Innovatie in regionaal verband (Stedendriehoek, met steun van Overijssel en Gelderland) o.a. faciliteren van het programmabureau Stedendriehoek Innoveert
- Havenkwartier: organische herontwikkeling van dit verouderde bedrijventerrein tot een attractief en veelzijdig vestigingsmilieu met kansen voor creatieve economie, cultuur en bijzondere woonmilieus. Herontwikkeling silo's

- Op regionale schaal doen van onderzoek naar de optimale schaalgrootte voor de uitvoering van gemeentelijke activiteiten (economies of scale)
- Maatregelen gericht op duurzame bedrijventerreinen, waaronder bedrijvenparkmanagement en duurzaam bouwen en duurzaam energiegebruik (in samenwerkingsvormen met het bedrijfsleven)
- Komen tot nieuwe oplossingsscenario's oplossingen voor het vraagstuk van leegstand van kantoor- en bedrijfspanden (andere vormen van financiering in relatie tot gebiedsontwikkeling)
- Culturele Driehoek: Filmtheater Viking en vernieuwde bibliotheek in een samenhangende gebiedsontwikkeling tussen Lamme van Dieseplein en Nieuwe Markt/IJselfront
- Economische en culturele ontwikkeling van de binnenstad, versterken van Deventer als evenementenstad
- Kennisvalorisatie: ontwikkeling van vraaggestuurde onderwijsprogramma's en lectoraten die enerzijds bijdragen aan talentontwikkeling en anderzijds kennis vertalen in economische (nieuwe) bedrijvigheid
- Faciliteren startersinfrastructuur/versterken ondernemerschap; op termijn combineren van ondernemershuis en startershuis.
- Verbinden onderwijs en arbeidsmarkt via o.m. initiatieven als Techniek onder 1 dak
- Opstellen en uitvoeren nota Europees beleid Deventer, samenwerking op het niveau van Euregio, betere benutting van Europese subsidiemogelijkheden
- Opstellen cultuurvisie 2013-2016, waarin de doorontwikkeling van de Culturele agenda en de toekomst van het DOC meegenomen wordt.
- Benutting fonds cultuur en economie: uitvoeren toekenningsprocedure
- Businessplan presentatie erfgoed: in aansluiting op plan Stadsmarketing geven wij de presentatie van de Deventer erfgoedcollecties een impuls.
- Marketing en verkoop kavels bedrijvenpark A1
- Monitoren: systematisch meten van relevante indicatoren, zoals de sociaaleconomische thermometer, participatiecijfers en de duurzaamheidsmonitor, ten behoeve van de herijking en programmering op korte en langere termijn

7 Veiligheid

Veiligheid is de kerntaak van de overheid en een verantwoordelijkheid van iedereen in onze samenleving. Hierbij gaat het om zelfredzaamheid en participatie van burgers, om verantwoordelijkheid van de overheid, het bedrijfsleven en instellingen.

Levendige straten, positieve sociale controle, onderlinge veiligheidsnetwerken, slimme inrichting openbare ruimte en een snelle en adequate respons van de sterke arm zijn elementen die de veilige samenleving volgens de toekomstvisie 2030 in zich heeft. Deventer, een stad waarin iedereen veilig kan wonen, werken en recreëren. Uit de burgerraadpleging van 2009 blijkt dat burgers een stijgende criminaliteit als de grootste toekomstige bedreiging beschouwen voor Deventer. Bij de aspecten die in 2030 verbeterd moeten zijn, staat het tegengaan van criminaliteit zeer ruim op de eerste plaats. Om tot een verdere verbetering te komen staan wij een eigentijds beleid voor, waarin gedeelde verantwoordelijk, een bestuurlijke aanpak, een ketenaanpak alsmede een wijkgerichte aanpak belangrijke uitgangspunten vormen. Echter, we realiseren ons tegelijkertijd dat het veiligheidsgevoel van burgers niet uitsluitend door lokale elementen of beleid wordt bepaald. Ook nationale en internationale elementen spelen een belangrijke rol.

Een gedeelde verantwoordelijkheid:

Een inbreuk op veiligheid heeft veelal een diepe impact. Het thema (on)veiligheid genereert daarom een grote maatschappelijke betrokkenheid en een bereidheid tot daadwerkelijke inzet. We zien dit terug op tal van terreinen bij ondernemers en bij burgers. Werken aan veiligheid zien wij als een gedeelde verantwoordelijkheid. De rol vanuit de gemeente verschuift ook hier van regie naar een netwerkorganisatie. We streven een verhoging na van betrokkenheid van burgers en bedrijven bij zowel bij de totstandkoming van het veiligheidsbeleid alsook bij de uitvoering ervan. We verwachten dat deze kan bijdragen aan een verdere vergroting van het veiligheidsgevoel. We beogen verder ook op het gebied van toezicht en handhaving – uiteraard zonder dat er sprake is van het eigen recht ter hand nemen - de samenwerking te intensiveren en de uitvoering breed te beleggen. Meer vertrouwen en meer ruimte zijn sleutelwoorden. Meer verantwoordelijkheid leggen op de naleving van voorschriften bij evenementen is een voorbeeld, waarbij wij duidelijk onze grenzen en mogelijkheden aangeven waarop wij als gemeente aanspreekbaar zijn.

De bestuurlijke aanpak:

Voor de komende jaren voorzien wij een sterke toename van de zogenaamde bestuurlijke- en geïntegreerde aanpak. Een toenemend aantal veiligheidsproblemen zal minder via de strafrechtelijke kant (politie en Openbaar Ministerie) worden opgepakt en afgedaan. Hiervoor zal het bestuurlijk instrumentarium worden toegepast. Door aan de voorkant gezamenlijk (o.a. bestuur, politie, openbaar ministerie, belastingdienst) prioriteiten te stellen, een informatiepositie op te bouwen en keuzes te maken, kan worden ingezet op de meest effectieve interventiestrategie. Daarnaast is de afgelopen jaren een trend waarneembaar dat de politie zich in toenemende mate concentreert op haar kerntaak (aanpak (zware) criminaliteit), en dat zij minder actief is op andere terreinen zoals bij de bestrijding van overlast en toezicht op de naleving van vergunningsvoorschriften.

De wijkgerichte aanpak:

Bij de politie en bij het Openbaar Ministerie is er sprake van organisatorische opschaling naar grotere werkgebieden. Uitgangspunt vanuit de gemeente blijft evenwel de wijkgerichte aanpak. De positie van de wijkagent is en blijft centraal en vormt de makkelijk toegankelijk vooruit geschoven post van de politie. Verbinding met de gebiedsgerichte aanpak of de meer persoonsgerichte aanpak (bijzonder zorg team, buurtcoach) is een belangrijk aspect. Maar niet alleen op de inhoudelijke prioriteiten

willen wij onze invloed borgen, ook op het gebied van dienstverlening (bereikbaarheid en beschikbaarheid) willen wij onze sturing vergroten.

De keten:

Een optimale afstemming en aansluiting tussen preventie en repressie is en blijft uitgangspunt voor het gemeentelijk veiligheidsbeleid. Op diverse terreinen zetten we maatregelen in met een sterk preventief karakter om overlast, criminaliteit of uitbuiting te voorkomen. De veiligheidsketen zal verbreedt en verdiept worden door decentralisatie van rijkstaken. In de optimalisering in de samenwerking en afstemming tussen de zorg- en de veiligheidsketen vormt het veiligheidshuis een spilfunctie. Een groot deel van de overlast en criminaliteit geschiedt door een relatief beperkte groep. Dat vereist een (persoonsgebonden) dadergerichte aanpak onder meer gericht op veelplegers, voetbalhooligans, geweld in de horeca, aanpak kamerverhuur en de bestrijding van extreme woonoverlast. Een sluitende (fysieke en sociale) keten met een afgewogen pakket van maatregelen op het gebied van preventie en repressie is hierbij een belangrijke voorwaarde.

De brandweer:

Landelijk is de beleidsagenda voor de toekomst bepaald: "De brandweer over morgen". De brandweer ziet het als belangrijke uitdaging om een veilige samenleving te bieden, waarin de kansen op een incident of de gevolgen van een incident tot een minimum zijn beperkt. Het voorkomen van onveilige situaties en het bevorderen van veilig gedrag in geval van een incident staan hierbij centraal. De eigen verantwoordelijkheid van de burgers wordt hierbij bevorderd, met de brandweer als katalysator. De inspanningen van de brandweer worden in de toekomst dus meer gericht op de preventieve taak, waardoor de repressieve taak tot een verantwoord minimum kan worden beperkt.

Regionalisering brandweer:

De uitrukdienst van de brandweer wordt in toenemende mate afgestemd op het grootschalig optreden. De som der delen moet in staat zijn om ook in geval van grootschalige incidenten eenduidig met elkaar samen te werken om een effectieve bestrijding te bewerkstelligen. Momenteel vindt een ombouw plaats van een lokaal naar een regionaal aangestuurd brandweer binnen de Veiligheidsregio IJsselland. Op 1 januari 2014 moet de brandweer geregionaliseerd zijn.

Toezicht en handhaving:

De politie trekt zich steeds meer terug op haar kerntaken: opsporing en vervolging. De gemeente neemt de rol van de politie steeds meer over op het gebied van naleving van vergunningvoorschriften. We zien dit sterk terug bij toezicht en handhaving van terrassen- en horecabeleid, bestrijding van vormen van overlast en bij evenementen. We kunnen niet meer alle vormen van overlast bestrijden en niet toezien op naleving van alle regels. Dit komt door een combinatie van factoren. Prioritering is nodig. Recentelijk is een kaderstellende nota Team Toezicht vastgesteld.

Programmering:

- Doorontwikkeling van de bestuurlijke- en geïntegreerde aanpak van (georganiseerde) criminaliteit en het daarbij behorend bestuurlijk handhavingskader en barrièremodel .
- Terugdringing van de objectieve criminaliteit. Realisatie door verbreding en verdieping in de aanpak en samenwerking met betrekking tot criminele personen/groepen. Uitgangspunt daarbij is een sluitende keten zoals de aanpak bestrijding voetbalgeweld en de aanpak geweld op straat.

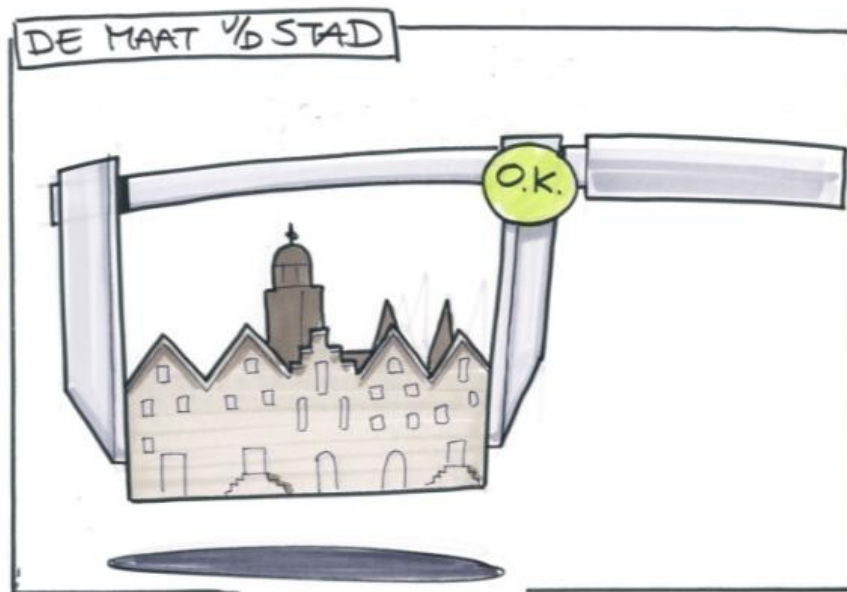
- Realisatie van een sluitende keten met betrekking tot kwetsbare groepen mede door het versterken van de samenwerking en samenhang tussen de zorg- en justitieketen. Hierbij is het veiligheidshuis van belang
- Versterking van het veiligheidsgevoel van burgers door inzet van gericht instrumentarium tegen allerlei vormen van overlast, en de doorontwikkeling van het gemeentelijk toezicht.
- Doorontwikkeling van de brandweer als adviseur en toezichthouder op het gebied van fysieke veiligheid door bevorderen van veilig gedrag door burgers en instellingen gericht op de thema's brandveilig leven en zelfredzaamheid.
- Ontwikkeling van de lokaal georganiseerde brandweer naar een regionale brandweer binnen de Veiligheidsregio IJsselland.
- Monitoring van ontwikkelingen op het gebied van veiligheid en veiligheidsbeleving, gericht op (bij)sturing.
- Monitoring en doorontwikkeling ketenaanpak veiligheidshuis- politie- OM /ZSM (Zo snel, Simpel, Samen, en samenlevingsgericht mogelijk).
- Doorontwikkeling Bijzonder Zorg Team (BZT) op het gebied van (justitiële) veiligheids- en zorgketen.

D Naar een nieuw evenwicht

Deventer staat voortdurend een grote uitdaging. De (rijks)bezuinigingen dwingen tot een herbezinning op taken en investeringen die de gemeente wel en niet (meer) kan uitvoeren. We moeten selectief zijn, scherp kiezen tussen 'onvermijdelijk' en 'minder noodzakelijk' zonder de kracht van Deventer aan te tasten, maar juist te versterken. We gebruiken die kracht om een nieuw bestuurlijk evenwicht te vinden. We gebruiken de in onze gemeenschap aanwezige creativiteit om evenwichtig te versoberen en tegelijkertijd onze gemeente duurzaam te versterken. Wij zoeken de kracht van onze gemeenschap op door de burger meer te betrekken bij en deelgenoot te maken van besluitvorming. We benutten onze mogelijkheden om, ook in lastige tijden, de economische dynamiek en de ruimtelijke ontwikkeling van onze gemeente te stimuleren. We willen ook sociale dynamiek, dus actieve en betrokken inwoners uit alle geledingen van de bevolking. In nieuw evenwicht, maar wel in dynamisch evenwicht. We wachten niet af, maar we bereiden ons voor. Zodat we nu, en zeker zodra het economisch tij verbetert, nieuwe impulsen aan onze gemeente kunnen geven.

Dat komt tot uitdrukking in 3 agenda's:

- Interactiviteit en partnerschap
- Publieke dienstverlening en zelfbeheer
- Kwestie van Kiezen

8 *Interactiviteit en partnerschap*

De samenleving is in een hoog tempo aan het veranderen. De vroeger zo vanzelfsprekende autoriteit van een gemeente heeft plaats gemaakt voor een permanente zoektocht naar legitimiteit van het overheidshandelen. Mensen en bedrijven/instellingen zijn mondig, stellen zich pro-actief op of kiezen juist een tegenovergestelde, zeer afstandelijke of zelfs afzijdige houding ten opzichte van de publieke zaak. Dat daagt de gemeente uit tot het zoeken naar nieuwe verhoudingen tussen bestuur en bestuurd. Zijn burgers kiezers, klanten, onderdanen of partners? We willen open discussies tussen het college van burgemeester & wethouders en gemeenteraad enerzijds en tussen gemeentebestuur en samenleving anderzijds. Discussies over belangrijke onderwerpen, waarbij uitkomsten niet op voorhand vastliggen. Een nieuw evenwicht vraagt ook om een nieuwe stijl van besturen. De code voor goed openbaar bestuur is daarin leidend. Wij willen werken in een open bestuursstijl.

Het onderscheid tussen government en governance speelt hierbij een belangrijke rol. Government behelst onze gemeentelijke kerntaken. Governance is de wijze waarop Deventer in partnerschap met derden de uitvoering vormgeeft.

Wij willen graag gebruik maken van wat leeft in de Deventer samenleving. We gaan zoeken naar nieuwe impulsen om de Deventenaar niet alleen beter te betrekken bij wat we doen, maar ook volwaardig mee te laten doen. We maken goed gebruik van bestaande en nieuwe (bestuurlijke) instrumenten om onze inwoners, organisaties en bedrijven mee te laten doen bij het politieke proces.

Sturen op basis van vertrouwen is daarbij cruciaal. Onze burgers, bedrijfsleven en organisaties verwachten een open houding en ruimte voor hun inbreng. De interactieladder geeft daarvoor goede handvaten, waarbij met de hogere treden (coproductie, zelfbestuur) nog verder ervaring opgedaan zal moeten worden.

We zoeken samenwerking en partnerschap met professionele partijen uit de publieke en private sfeer om onze gezamenlijke doelstellingen en ambities te helpen verwezenlijken. Instellingen en organisaties uit het maatschappelijk middenveld, corporaties, ondernemers en het bedrijfsleven zijn belangrijke strategische partners om samen ontwikkelingen in te zetten, daar draagvlak voor te verkrijgen en te realiseren. Die samenwerking zetten we voort. Met onze buurgemeenten werken we al intensief samen in de regio. In Stedendriehoek of ander verband zoals in Salland. Een belangrijke samenwerkingspartner blijft de provincie Overijssel. Maar ook bij het Rijk en in Europa zoeken we verbinding.

Programmering:

- Interactieve werkwijze; beleid en uitvoering pakken we in samenwerking op met bewoners, bedrijven en instellingen zonder de democratische controle te verliezen (interactieladder);
- Wijkgerichte gebiedsprogrammering; integraliteit en samenhang voor onszelf en de burger
- Stedendriehoek als één stedelijk netwerk zien; vooral in thema's als mobiliteit, arbeidsmarkt, economie en duurzaamheid zal de samenwerking geïntensiveerd worden;

- Synergie zoeken en structureel bouwen aan strategische partnerschappen en coalities in gemeente, regio, landelijk en Europees; in kaart blijven brengen van strategische partners en spelers, al dan niet dwingend;
- Aanpak gebiedsontwikkeling stadsassen en stationsomgeving afstemmen op ontwikkelagenda / en economische visie;
- Voor monitoring op deze agenda steunen we o.a. op de Staat van Deventer en de Stedendriehoek Index (in ontwikkeling)

9 Publieke dienstverlening

De gemeente is verantwoordelijk voor tal van publieke diensten. Soms alleen, soms samen in coproductie en co-contracting met andere professionele organisaties. De gemeente als meest nabije overheid wil de kwaliteit van de publieke dienstverlening optimaal laten aansluiten bij de vraag die burgers en ondernemers hebben. Dit betekent dat we alleen producten en diensten bieden die nodig en toegankelijk zijn, met transparante procedures, korte doorlooptijden en heldere antwoorden door kundige en vriendelijke medewerkers.

We zetten in op vier sporen om het huidige hoge niveau van dienstverlening vast te houden en verder te ontwikkelen:

1. Dereguleren: welke producten en diensten bieden we?
2. Kanalen ontwikkelen: via welke kanalen bieden we onze producten en diensten en communiceren we met onze klanten?
3. Stroomlijnen: op welke wijze voeren we onze producten en diensten uit? Hoe snel, duidelijk en vriendelijk?
4. Samenwerken: met wie doen we dat?

Programmering:

➤ *Dereguleren*

De producten en diensten die we aanbieden blijven we kritisch bekijken: zijn deze nodig of kunnen we afschaffen? We zetten in op meer regisseren en faciliteren en gaan uit van meer vertrouwen. We werken met flexibele kaders om bedrijvigheid te stimuleren. We verlagen de administratieve lastendruk voor burgers en ondernemers. De eenmalige uitvraag van gegevens wordt bij alle producten en diensten doorgevoerd.

➤ *Kanalen ontwikkelen*

Veel van onze producten zijn digitaal te verkrijgen. Hier zetten we - mede door afspraken in het regeerakkoord- nog verder op in, nieuwe technieken maken steeds meer mogelijk. Ook intensiveren we de communicatie hierover, zodat het gebruik van deze digitale producten door onze klanten toeneemt. Keuzevrijheid van het contactkanaal blijft desondanks belangrijk. Sommige vragen - zowel in het sociale domein (bijv. schuldenproblematiek) als in het ruimtelijk domein (bijv. vestiging van een nieuw bedrijf) lenen zich niet voor (volledige) digitale afhandeling. Daarnaast zijn sommige klantengroepen niet in staat om gebruik te maken van digitale producten. Hiervoor blijven de andere contactkanalen (fysiek, telefoon) van groot belang.

➤ *Stroomlijnen*

We werken aan een slagvaardige organisatie met korte lijnen, die keten- en zaakgericht en klantgericht denkt en werkt. We optimaliseren processen, zodat we tot heldere en transparante procedures komen met een korte doorlooptijd. We informeren onze klanten pro-actief over de voortgang van hun zaken, klanten kunnen deze voortgang ook zelf volgen via hun persoonlijke internet pagina (PIP).

➤ *Samenwerken*

We verbreden ons Klant Contact Centrum (KCC) met producten van andere dienstverleners. Aan de andere kant nemen andere dienstverleners producten van de gemeente over. De gemeente gaat daarnaast in toenemende mate uit van het zelforganiserend vermogen van de burger. Door deze nieuwe samenwerking wordt het delen van informatie en kennis in en tussen deze netwerken en met onze klanten steeds belangrijker.

Voor onze klanten kan het minder helder zijn welke ingang hij moet nemen, door deze versnippering van publieke diensten. De gemeente zal - als meest nabije overheid - voor veel klanten dan toch dé ingang blijven, zeker als zij de weg niet goed kennen. Een goede afstemming hierover met andere partijen is daarom essentieel, we houden zodoende het 'no wrong door'-principe hoog. De nieuwe rol van de gemeente leidt bovendien tot de behoefte aan een andere rol van medewerkers, zodat ze meer als 'verbindingsofficier' zullen optreden.

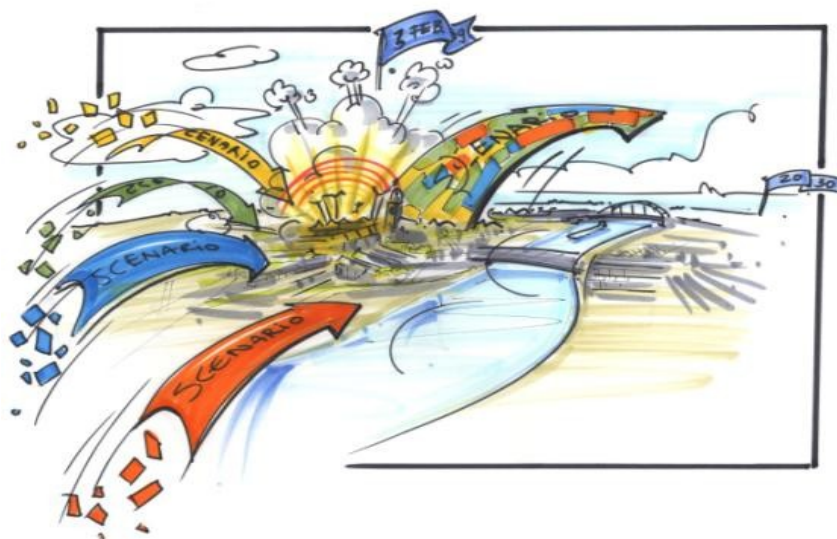

Bestuur & verantwoordelijkheid
08-01-09

10 Kwestie van kiezen

In de huidige financiële en economische situatie staat Deventer voortdurend voor een grote uitdaging. De (rijks)bezuinigingen dwingen tot terugkerende herbezinning op taken en investeringen die de gemeente wel en niet (meer) kan uitvoeren. De ingezette actie 'Een Kwestie van Kiezen: verdienen en bezuinigen in samenspraak met de samenleving' groeit uit tot een meer permanent strategisch proces van herijking van prioriteiten en herschikking van middelen. Kaderstelling voor het maken van keuzes verloopt via de (middel-)lange termijn beleidsagenda, lange termijn visies (economische structuurvisie, sociale structuurvisie, ruimtelijke structuurvisie) en visiedocumenten per thema/agenda. Halfjaarlijks worden beleidsmaatregelen en beleidsvoornemens van de gemeente getoetst aan de evoluerende prioriteiten in het licht van de (strategische) doelstellingen van de beleidsagenda en de voorgenomen decentralisatie-, bezuiniging- en efficiëncytaakstellingen vanuit het rijk en de medeoverheden (implementatie en anticyclisch maken). Een maal in de vier jaar wordt de (middel-) lange termijn beleidsagenda bewerkt tot een verkenning met richtinggevende bouwstenen voor de collegevorming.

Er zal ook fundamenteel gekeken moeten worden naar het businessmodel van de gemeente. We hebben te kampen met tegenvallende resultaten van het grondbedrijf en zullen rekening moeten houden met het opdrogen van deze voorheen gestage inkomstenstroom. We kunnen er evenmin op vertrouwen dat het Rijk steeds voldoende middelen ter beschikking zal stellen om onze doelstellingen en ambities te verwezenlijken. We zullen nieuwe activiteiten ontplooiën om de verdien capaciteit te vergroten, partnerschappen aangaan om investeringen samen te plegen en burgers mobiliseren als coproducten. Het opstellen van de beleidsagenda en de lange termijn kaders, het (permanent) herijken van onze doelstellingen en ambities in relatie tot de (financiële) spankracht van de gemeente en het vernieuwen van het gemeentelijk financieel businessmodel dient onder één regie in een nauwe onderlinge samenhang plaats te vinden.

Programmering:

- Doorontwikkelen van de programmabegroting door meer herkenbare en resultaatgerichte programma's en indicatoren;
- Doorvoeren van de Kwestie van Kiezen-cyclus; permanent proces van verdienen en bezuinigen om de toenemende financiële dynamiek vanuit het Rijk en medeoverheden op te vangen en voor het realiseren van ruimte voor nieuw beleid;
- Beleidsagenda; in kaart blijven brengen van kansen en bedreigingen door het halfjaarlijks toetsen en herijken van prioriteiten en agenda; de beleidsmaatregelen en beleidsvoornemens van de gemeente zullen in een ritme dat overeenkomt met en in grote lijnen aansluit bij de reguliere P en C –cyclus worden getoetst aan de evoluerende prioriteiten in het licht van de (strategische) doelstellingen van de beleidsagenda en de voorgenomen decentralisatie-, bezuinigings- en efficiencytaakstellingen vanuit het rijk en de medeoverheden (implementatie en anticyclisch maken).
- Kaderstelling voor het maken van keuzes via de (middel-)lange termijn beleidsagenda, het opstellen van lange termijn visies (economische structuurvisie, sociale structuurvisie, ruimtelijke structuurvisie) en visiedocumenten per thema/agenda;
- Ontwikkelen en toepassen van nieuwe verdienmodellen;
- Inzicht geven in de sociaaleconomische en demografische ontwikkeling via het jaarlijkse Trendpaper;
- Voor monitoring op deze agenda gebruiken we o.a. de instrumenten ex-ante toetsing, beleidsevaluatie, beleidsvisitatie en klantenpanel.